

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
Za inozemstvo 30 Din.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

OBČNI ZBOR

Jugoslovanske Kmetске Zveze

se bo vršil v četrtek, dne 9. novembra ob 10. uri dopoldne v Ljubljani v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in tajništva.
2. Organizacijsko poročilo.
3. Poročilo o političnem položaju.
4. Volitev načelstva in celotn. odbora.
5. Sprememba pravil;
6. Sklepanje o zavarovalnicah za živino.
7. Poročilo o stanju našega zadružništva in o naših gospodarskih nalogah.
8. Poročilo o davčni in gospodarski politiki vlade in stališče JKZ.
9. Slučajnosti.

Vse K. Z. pozivamo, da takoj določijo svoje zastopnike, ki se bodo občenega zbora udeležili. Event. predloge naj pošljejo vsaj en teden dni pred občnim zborom tajništvu J. K. Z.

Za načelstvo J. K. Z.:

JANEZ BRODAR, t. č. načelnik.

Zavarovanje živine.

Na občnem zboru JKZ, ki se bo vršil 9. novembra t. l. se bo razpravljalo tudi o vprašanju zavarovanja živine. O tem vprašanju, ki je posebno važno za manjše in srednje živinorejce je razpravljal »Domoljub« svoječasno prav obširno in tudi na sejah JKZ se je pogosto o tem govorilo. Mislilo se je dolgo na ustanovitev take zavarovalnice po deželi ali pa po državi, toda za enkrat je gotovo, da z državno zavarovalnico še dolgo ne bo nič. To vedo kmetje dobro in zato prihajajo od raznih krajev zahteve, da naj si ustanove kmetje svojo živinsko zavarovalnico sami. Gospodarske prilike so vedno težje, cene živini so visoke, tako da si slabši gospodar, ki ima zgubo pri živini, le s težavo nakupi drugo žival, ki je za njegovo gospodarstvo nujno potrebna. Gotovo je, da bi bil živinorejec rešen mnogih skrbi, ako bi imel svo-

jo živino zavarovano in bi si lahko takrat, ko se mu pripeti nesreča, kupil z odškodnino, ki bi jo prejel od zavarovalnice, drugo žival. Vsled tega je razumljivo, zakaj se med kmeti ponavljajo kliči po zavarovalnici za živino in ravno vsled teh pozivov se bo o tem predmetu razpravljalo na občnem zboru JKZ.

Kakor smo že omenili, ustanoviti bi si morali kmetje zavarovalnico za živino sami; po našem mnenju bi bilo mogoče to izvršiti najbolje na ta način, da bi se pričele na podlagi skupnih pravil ustanovljati po župnijah ali občinah zavarovalnice za živino, ki bi bile pa med seboj združene v »Zvezi zavarovalnic za živino«. Zveza bi skrbela predvsem za potrebno pozavarovanje med posameznimi zavarovalnicami, dajala bi potrebna navodila posameznim zavarovalnicam po deželi in upravljala bi zvezino premoženje in pa premoženje vsake zavarovalnice posebej. Zveza bi delala brez vsakega dobička in vsled tega je tudi jasno, da bi bilo med vsemi zavarovanji, kar jih je, ravno zavarovanje živine najcenejše.

Posamezne zavarovalnice naj bi vodili odbori, ki si jih bodo izvolili člani zavarovalnic; tudi poslovodjo si bodo izbrali člani sami. Zavarovanje bi bilo povsem prostovoljno in vsak član bi določil sam, kako visoko naj bo zavarovano posamezno njegovo živinčce.

To so seveda le nekatere glavne misli glede zavarovanja živine, o podrobnostih se bo razpravljalo na občnem zboru JKZ.

Pozivljamo naše živinorejce, da naj se o stvari razgovarjajo in da naj po svojih zastopnikih povedo svoje mnenje in svoje želje na našem občnem zboru.

Kdo pospešuje pijančevanje?

Zadnjič smo priobčili številke našega najžalostnejšega narodnega greha, alkoholizma. Nobena pridiga ni tako strašna, kot so te številke in kdor ima količkaj še srca za svoj narod, njegov prospek, napredek in bodočnost, za njegovo dušno in telesno zdravje, temu morajo te številke odpreti oči.

Ne tako našim oblastem, ki so v prvi vrsti poklicane, da skrbijo za ljudski blagor. Naše oblasti dobro poznajo te številke, saj jih ravno te oblasti objavljajo, toda kljub temu so nekatere naše oblasti tiste, ki naravnost pospešujejo pijančevanje, da mora tako naše ljudstvo postati dušni in telesni reveži.

Da ne bomo dolgo razlagali, priobčujemo v naslednjem protest, ki ga je poslala občina Horjul na okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico. Protest se glasi:

»Županstvo občine Horjul je prejelo od okrajnega glavarstva odlok, s katerim se dovoljuje gostilničarju Janezu Škof iz Zaklanca veselica s plesom v nedeljo 15. oktobra 1922 in prekoračenje policijske ure glasom odloka št. 23.370 z dne 30. septembra 1922 in št. 23.369 z dne 30. septembra 1922.

Ker je okrajno glavarstvo poseglo v delokrog avtonomije občine, ker županstvu pristojna pravica, da dovoljuje plesne veselice in prekoračenje policijskih ur in je okrajno glavarstvo le nadzorna oblast, da županstva vršijo v postavnih mejah svoje pravice, vsled tega si šteje županstvo v dolžnost, da brani pravice, zajamčene v zakonih ter ugovarja proti dovolitvi plesnih veselice in prekoračenju policijske ure, sklicuje se na ministrsko naredbi z dne 15. oziroma 1. julija 1868 leta in z ozirom na ukaz deželnega namestništva za Kranjsko od 11. julija 1855 leta.

Županstvo ima dolžnost, da skrbi za javni red in mir v občini, ter mora z vsemi sredstvi gledati na to, da se ohrani v občini red. Ker se pa običajno pri plesnih veseliceh po deželi navadno napravljajo prepiri, pretepi in celo poboji, vsled tega je občinski odbor občine Horjul večkrat sklenil, da se plesne veselice pod nobenim pogojem in pod nikako pretvezo ne bodo dovoljevale, in to z ozirom na javni red in mir in z ozirom na to, da je tukajšnje ljudstvo ubožno in se mora navajati k varčnosti, zlasti sedaj v tako silni druginji, ko ljudstvo ne bo imelo potrebne vsakdanje hrane. Zato se ne sme od strani merodajnih oblasti pospeševati zapravljalnost in razkošnost ter gojiti podivjanost.

Ker je v tem slučaju zaprosil gostilničar Janez Škof iz Zaklanca za dovoljenje plesne veselice pod pretvezo za dobrodel-

no društvo »Ubožnica v Horjulu«, se županstvo boji, da ne bi veseljaki povzročili, da bi se morala velika in obširna ubožna hiša zidati, ako bode pustilo, da se z veselnicami in plesi, taka dobrodelnost podpira. Plesalci bolj storijo, ako dotični denar prihranijo in da gledajo, da ubožnice ne bo treba zidati, ker se lahko zgodi, da bodo plesalci najprej take hiše potrebovali.

Županstvo vrača oba odloka št. 23.369 in 23.370 s predlogom, da okrajno glavarstvo izdane odloke prekliče z ozirom na ugovor županstva ter naj opozori prosilca Janez Skof in Dobrodelno društvo Ubožnica Horjul, da se plesne veselice in pozno popivanje črez policijsko uro od strani županstva ne dovoljujejo in to iz zgoraj navedenih razlogov.

Županstvo v Horjulu, 10. okt. 1922.

Kralj alkohol mora vladati, to je menda geslo ljubljanskega glavarja, in če ga ni mogoče drugače na prestol spraviti, naj se magari krši občinska avtonomija. Razumemo: ljubljanski glavar je liberalcec in kot tak pač nima nobenega smisla za blagor ljudstva. Čim bolj je ljudstvo neumno ter duševno in telesno zaostalo, tem lažje bo vihtel svoj bič nad njim. Vlado pa vprašamo, čemu objavlja številke o alkoholu, čemu na vse načine pozivlja ljudstvo na treznost, če pa na drugi strani po svojih zastopnikih alkoholizem pospešuje. Naj vlada najprej svoje pozive naslovi na lastne odločujoče uradnike.

Pismo starišem.

(Dopis kmetskega očeta.)

Dragi očetje in matere! Star pregovor veli: Kar kdo seje, to tudi žanje. Najžlahtnejša in tudi najvažnejša naša polja so srca naših malih, naših otrok. Ako nam je mogoče ta srca obsejati z dobrimi nauki in vzgojiti iz otrok dobre mladeniče, poštena dekleta, kolika sreča je to za stariše! Kakšno veselje občutiš, če vidiš svojega fanta pametno se obnašati, tako da ga spoštujejo tudi drugi ljudje. Da, v resnici, dobri otroci so največje veselje starišem. Kaj pa slabi, pokvarjeni?

Če vidiš pri sosedu prepir, ki ga uprizarja podivjani fant ali slišiš kreg in jok matere nad slabo hčerjo, se ti li ne žalosti tudi tebi sree? Da, celo ti sočustvuješ pri tujih stariših, ki se žaloste in trpe zaradi hudobnih otrok. Kako veliko srčno bridkost občutijo lastni stariši nad izgubljenimi otroci, tega okušati te Bog obvari!

Kako važna je torej vzgoja otrok!

Poleg starišev ima glavno vlogo pri vzgoji otrok šola. Vpliv šole oziroma učiteljstva se v par letih pokaže v celi okolici pri odrasčajoči mladini. Srečne okolice, kjer imate dobre krščanske učitelje!

Toda kulturni boj, boj med verskim prepričanjem in brezverstvom je zašel tudi med učiteljstvo in po teh marsikje celo v šolo. Nahajajo se učitelji, ki se ali prikrito ali pa celo naravnost norčujejo pred otroci v šoli iz verskih navad ter s tem uničijo vso ono lepo setev krščanskih resnic, ki smo ji jim stariši že v nežni mladosti vcepili.

2

Kaj je posledica? — Odrasli fantje in dekleta so malomarni za cerkev in službo božjo, malomarni pa tudi za božje zapovedi in krščansko moralo. So okolice, kjer v žalost to že skušamo. Posamezni slučaj so tako žalostni, da Bog pomaga. Nekateri se čudijo, zakaj je sedanja mladina »takšna«. Kdor pa je opazoval vzgojo mladine v šoli že par let sem, mu je vzrok jassen. Če se že otrokom v šoli razvijajo brezverske zmote in zlobno zavijajo krščanske resnice, potem pač ni čuda, če izgube vero in vest. Brez vere in brez vesti je pa seveda svoboda za greh, svoboda za žalitev staršev, saj svobodnjaštvo nima četrte božje zapovedi in tudi drugih ne. Brezverska šola oziroma brezverski učitelj je veliko gorje za stariše in za vso okolico. Mnogo je že »Domoljub« pisal in pozival stariše na boj proti brezverskemu učiteljstvu, toda v očigled tolike važnosti še vse premalo.

Dragi očetje in matere! Ali se zavedate, da je od šole, to je od vzgoje vaših otrok odvisna vaša sreča ali nesreča v starosti?

Poznam očeta, ki mi je tožil dobesečno: Imam sina, katerega se, namesto da bi ga imel rad, bojim. On ima vse drugačne misli kot jaz; drugačne o poštenju, drugačne o veri. Pravi: smo se učili v šoli. — Toda če sedaj v šoli uče takšnih ved, ki otroku vzamejo vero iz srca, potem gorje nam! Dal bi mu posestvo, pa mu ne zapupam.

Koliko skrb, koliko žalostnega pogleda v bodočnost je v teh besedah in vsega tega je kriva vzgoja v šoli oziroma — učitelj.

Upam, da spoznavate pač vsi, kolike važnosti je za stariše in za vso okolico to, kakšnega učitelja imate v šoli.

Zato pa zahtevajmo vsi krščanske učitelje.

Kjer pa imate nesrečo, da imate takšnega učitelja v šoli, o katerem veste, da je brezverec, pazite nanj! Redno vsak dan izprašujte otroke doma, kaj učitelj v šoli uči in če otrokom razlaga kaj tacega, kar

se ne soglašja z našim prepričanjem, takrat doma otroku dobro razjasnite zmoto in opozorite na to tudi duhovnike. Potem pa napravite vlogo na višji šolski svet kot je sledeči vzorec:

Slavni višji šolski svet v Ljubljani.

Podpisani stariši šoloobveznih otrok krajnega šolskega okoliša uljudno prosimo slavni višji šolski svet v Ljubljani, naj nastavi na tukajšnjo šolo učitelja, ki je katoliškega mišljenja, govorjenja in življenja.

Krščanski stariši zahtevamo krščanske učitelje!

Podpisi: A. B., pošilja 3 otroke v šolo, M. P., pošilja 2 otroke v šolo, itd.

Opozoriti je treba, da je najbolje, da se ne navede v prošnji nobena napaka učiteljeva, ker se učitelji z različni težnjami skušajo oprati, pač pa oskrbite veliko podpisov, posebno takih starišev, ki pošiljajo po več otrok v šolo.

Letos obhajamo 60 letnico po školu Slomšku. Kaj nam je on bil, se stari ljudje posebno po Štajerskem prav dobro spominjajo. Dokler se je v šolah učilo po njegovih načelih, se je vzgojila v šolah mladina, iz katere so postali pošteni mladeniči, dobra dekleta, pošteni možje in dobre matere. Srečni kraji, kjer se še danes tako uči. V onih krajih pa, kjer učitelji ne poznajo Slomška, ampak le sokolstvo, tam pa, dragi stariši, obhajajmo 60 letnico Slomškovo s tem, da naredimo vlogo na Višji šolski svet v Ljubljani ter zahtevamo z mnogimi podpisi krščanske učitelje — Slomškarje.

Onim starišem pa, ki so preleni, da bi se potegnili za dobro vzgojo svoje mladine, veli pregovor: Kakor si boste postlali, tako bodele ležali!

Izkušnje pa kažejo, da otroci brez vere in brez vesti največkrat pometajo s stariši v njih starosti ter jim takrat, ko so oskrbe in postrežbe na bolj potrebni, pokažejo v dejanju, da ne poznajo četrte božje zapovedi!

Gospodarski obzornik.

0 letošnji žganjekuhi.

Članek v »Domoljubu« št. 41 proti žganjekuhi je prišel prepozno, dasi je po jedni strani za vsak dan primeren.

Resnici na ljubo povemo, da se bo pač veliko sadja porabilo. Otroci prinašajo v šolo mesto kruha jabolka za malico; sadje se kuha in peče; posušilo se ga je tudi velike množine. Res pa je, da se bo najbrže polovico letošnje sadne letine popilo. Sadje se bo morda več naredilo, kakor se bo vina v deželi pridelalo — in žganja tudi ne malo. Zakaj tako? — Utegne biti resnično, da bo letošnja izvanredno dobra letina našemu skupnemu narodnemu gospodarstvu več škodovala kakor koristila. Pa te stvari se ne dajo kar na besedo spremeniti.

Zakaj se bo skuhalo toliko žganja?

Prvi vzrok — sadja je bilo za tri leta in ga ni bilo kam spraviti; jabolka še počakajo, a hruške in češnje ne. Drugi vzrok — eksporta ni bilo skoraj nobenega; koliko smo sicer odpeljali jabolk in hrušek — letos nič! Tretji vzrok — žganje se lahko proda. Žganjekuha je postala žalibog jedna panoga industrijskega gospodarstva. Žganje dobi ravno tako kupca kakor vino: tako podpira žganjepitje žganjekuho, žganjekuha pa tudi razširja žganjepitje. Previden, trezen gospodar dobi nekaj denarja — za letos se bo morda uvozilo v Slovenijo manj špirita, o drugo leto še več, nazadnje narod v celoti nima nič od tega, da je Bog blagoslovil naše vrtove, dobiček bo odnesla le država, ki bo na trošarini potegnile milijone in milijone. Čisto gotovo je, da je za Slovenijo ta žganjekuhna bilanca — pasivna! A dopovej to gospodarju, ki skuša

ajeti krajcar, kjer je mogoče, in če se pri tem tudi sam ulame.

In ravno letos je za to precej nevarnosti, po previdnosti naše državne uprave. Znano je, da se kmetovalcem dovoljuje precej trošarine proste kuhe; seveda se tisto žganje potem prodati ne sme, razen če se naknadno plača trošarina. Letos finančna uprava dovoljuje prosto kuho le na lastnem zemljišču; drugam more brez davka dati skuhati le, če je tuj kotel vzdian, ali pa, če si sam prenosljiv kotel izposodi. Ker so bili kotli med vojsko pobrani, je kotlov malo. Toda je čisto jasno, da so ti isti gospodarji, ki imajo lastne kotle, na boljšem, ker se njim prizna davčna prostost do gotove meje, kaj je nasledek? Na to nespametno finančno odredbo sili gospodarje, da v naglici in na veliko draginjo v znatni meri kupujejo kotle. Število žganjarskih kotlov se bo letos silno pomnožilo. — In to bo slabo za splošno korist in tudi za marsikatero posameznega gospodarja. Žganjarski kotel je bližnja priložnost, da se lahko vtepe v kako hišo žganjepitje. Ker v Srbiji ne p'čujejo kmetje nobene trošarine od žganjekuhe, se pri nas tako ali tako plača preveč, zato naj bi se to sitnarenje vstavilo, ker zadeva veliko kmetov, posebno to leto prav neljubo — in krivično, ker ni jednaka mera za vse. Glavna stvar pa je: Več ko bo kotlov, še več žganja se bo kuhalo.

Nekaj žganja se bo zmeraj kuhalo — zašli smo vže tako daleč v alkoholizem — prav je, da se svari, a uspehov posebnih nikdar od tega ne pričakujemo. Delati je treba v nasprotni smeri, da bi se sadje drugače uporabljalo in v denar spravilo. Veliko sadja se je letos nasušilo, a še več bi se ga bilo, če bi bilo več sušilnic; po cele ure daleč so nekateri vozili sušiti. Veliko dobrih brezdimnih sušilnic se je to jesen postavilo; ali naša javna uprava — ali se je kaj pobrigala za to, da bi dala ljudstvu kaj pobude? Sadjarski nadzornik Humeck je pač zadnje leto precej priganjal in pisaril in tudi precej dosegel, a vendar smo te misli, da se je od poklicanih strani storilo premalo. Občine, vzdramate se same! V vsaki občini postavite najprej jedno vzorno sadno sušilnico, potem bo šlo naprej od vasi do vasi, od hiše do hiše! Pri ljudskem popisovanju se je vse popisalo — celo kure in magaraci — koliko sušilnic imamo, da bi tudi tukaj prišli do kake statistike — se mi, kolikor se spominjamo — ni nikdar vprašalo.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja. Pomočnik finančnega ministra Plavšić je imel pretekli teden posvet z belgrajskimi trgovci. Med drugim je povedal, da je njegov namen, ustaliti dinar, da bo vreden v švic 8 do 9 santimov. Da pa bodo cene padle, je treba med drugim težiti za tem, da se trgovci zadovolje z manjšim dobičkom in da ne delajo tako kot sedaj s 100 do 200 in še višjimi odstotki za služka. Sedaj je sto naših kron vredno 2 franka 40 santimov.

g Obveznice 7 odstotnega državnega posojila (500 milijonov Din) prodajajo v prostem prometu po 75 do 78 dinarjev. Finančni minister bi sicer rad videl, da bi bila stalna cena po 93 do 94 Din, toda po tej ceni obveznic noben ne kupi. Edina kupčija je bila, da je država nakupila za sebe

za okoli 5 milijonov Din obveznic. Vse to je znak slabega gospodarstva sedanje vlade.

g Ponarejene enodinarske novčanice so izsledili v Novem Sadu. Policija išče ponarejevalce. g Češkoslovaško posojilo naši državi. »Prager Tagblatt« poroča: Kakor čujemo, se v češkoslovaških finančnih industrijskih krogih razmotriva vprašanje posojila Jugoslaviji v znesku 500 milijonov češkoslovaških kron. Kredit naj bi se uporabil za nakup tekstilij in drugih izdelkov v Češko-slovaški. Razgovori so šele v početnem stadiju.

Vrednost tujega denarja.

Denar	16. okt.	20. okt.	23. okt.
ameriški dolarji (eden)	244 —	240 —	238 —
avstrijske krone (sto)	—	—	32 —
češkoslov. krone (ena)	8 36	7 88	—
angleški funti (eden)	—	1078 —	—
francoski franki (eden)	16 86	16 90	—
italijanske lire (ena)	10 64	10 04	10 08
bolgarski levi (eden)	—	1 40	—
carski rublji (sto)	—	—	—
nemške marke (sto)	—	7 40	—
rumunski lei (eden)	—	1 53	—
švicarski franki (eden)	—	43 80	—
poljske marke (sto)	—	2 88	—
mažarske krone (sto)	—	—	—

CENE.

g Ljubljanski trg. Padanje cen nadalje napreduje. Današnja cena moki 00 23 kron, 0 22 kron, št. 1 20 kron. Mestna aprovizacija prodaja moko za eno krono ceneje pri kilogramu. Povprečna slanina brez kože 100 kron, riba in saj 110 kron. mast je padla na 112 kron kg, sladkor kristalni 60 kron, v kockah 70 kron. Krompir po deželi povečini 5 kron 50 vin. kg, ljubljanske nadrobna cena 6 kron. Zelje v glavah 2 do 3 kron 50 vin. kg, kisló zelje 12 kron kg, kisló repa 8 kron. Oboje blago prejšnjega izdelka. Meso je ostalo na cenah prejšnjega tedna. Cena kruhu pretežni teden je bila 24 kron za kg belega kruha v štručah in hlebcih, navadna žemlja težka 6 dkg 2 kroni. Občinstvo se pritožuje nad visokimi cenami manufakturnega blaga, ki ne odgovarjajo današnjemu stanju dinarja. To blago je nabavljeno v pretežni večini v prejšnjih mesecih ob neugodnem stanju našega denarja. Šele ko pride v državo znatnejša množina sedaj kupljenega cenejšega blaga, bodo cene padle, seveda, če bo valuta še nadalje padala, česar pa nihče ne ve povedati. Del ljubljanskih gostilničarjev se do danes ni znižal cen in vztraja na poletnih cenah, ki so odgovarjale tedanjim neugodnim nakupnim cenam. Cene bi se morale znižati najmanj za 20 odstotkov.

g Tržne cene v Mariboru. Novo izdane tržne cene še ne zaznamujejo tistega padanja cen, kakor jih čitamo iz tržnih poročil ljubljanskega trga. Meso pri govedini vztraja na prejšnjih visokih cenah (64 do 60 do 56 do 48 K). Teletina se je celo podražila od 68 na 70 K. Svinjina je stala 1. oktobra 90, zdaj izkazuje cenik dvoje cen: 80 in 100 K. Pecenila se je sveža slanina od 148 na 130 do 140 K, mast od 164 na 152 do 160 K. — Usnje vztraja še vedno na starih visokih cenah. — Za mleko zahtevajo po 2 K več (12 do 14 K). — Specerijsko blago je v splošnem ostalo pri prejšnjih cenah, ceneji je sladkor v kristalu od 76 na 64 K, v kockah od 80 na 74 K. Žito, pšenica preje 20 sedaj 18 K, rž je padla od 6000 na 500 K. — Cene pri kurivu se niso spremenile. — Krompir se je v ceni znižal od 10 na 8 do 7 K. — Ako uradne tržne cene izkazujejo dejanske številke, je Maribor ostal tudi pri novih cenah še vedno najdražje mesto. Iz privatnih virov nam je znano, da mesarji v mestu zahtevajo za količnik boljše meso tudi v prodaji gostilničarjem še več kakor izkazujejo, namreč do 80 do 86 K.

g Sejem sv. Uršule v Celju. Vsakoletni sejem sv. Uršule v Celju je ostal brez dežja in so zato prišli trgovci od vseh strani. Kljub temu se kupčija, zlasti pri manufakturi, ni razvila, ker čakajo ljudje radi boljšanja vrednosti denarja na znižanje cen. Na živinski sejem je bilo prignanih 100 glav teške in lažje živine. Cene volov boljše kakovosti 30 do 40 kron, slabše 25 kron, krave 20 do 30 kron; prodalo se je malo.

g Tržne cene v Celju. Govedina: v mesnicah I. vrste 56 kron kg, II. vrste 49 kron; na trgu I. vrste 44 kron, II. vrste 36 kron; 1 kg vampov

in pljuč 26 kron, jeter in ledvic 48 kron, loja 50 do 60 kron. Teletina: I. vrste 64 kron, II. vrste 60 kron, jeter 58 kron, pljuč 26 kron. Svinjina: 1 kg svežega I. vrste 96 kron, II. vrste 88 kron, pljuč 28 kron, jeter 60 kron; 1 kg ameriške slanine 116 kron, domače 144 kron; 1 kg ameriške masti 124-kron, domače 160 kron (laški okraj 164 kron); 1 kg prekajene šunke 130 kron, prekajene glave 50 kron in jezika 120 kron. Perutnina je v ceni padla za približno 10 K. Piščanec 40 do 60 K, kokoš 90 do 100 K, peletin 100 K, raca 120 K, gos 250 K. Razna živila: domači zajec 30 do 60 K, divji zajec 150 K, 1 l mleka 12 K, 1 kg sirovega masla 128 K, čajnega 160 K, jajce 7 K. Pri pljuči so cene padle 4 do 8 K. 1 l starega vina stane 44 do 60 K, novega 32 do 44 K, piva 24 K, žganja 100 K. Cene pri kruhu so se oblastveno znižale za 2 K. Kg belega kruha stane 28 K, črnega 24 K. Sadje (cene znatno padajo): 1 kg jabolč 8 do 12 K, hrušk 12 do 20 K, breskev 16 kron, 1 liter kostaža 10 K, orehov (novih) 14 K. Specerijsko blago (cene skoraj neizpremenjene): 1 kg kave Portoriko 172 do 200 K, Santos 128 do 156 K, Rio 136 do 140 K, pražene kave 160 do 200 kron; 1 kg kristal belega sladkorja 68 K, v kockah 78 K, riža 24 do 40 K; 1 liter namiznega olja 108 K, bučnega 140 K, 1 kg soli 15 K, pšeničnega škroba 56 K, testenin 56 do 68 K, mila 64 do 72 kron. Mleveski izdelki: moka je padla za 3.60 do 3.80 K pri kg. Št. 00 stane kg 26.80 K, št. 0 25.40 kron, koruzna moka 18 K, zdrob 21 K ajdova moka 80 do 84 K. Kurivo: 100 kg črnega premoga 152 K, rujavega 80 K, kubični meter trdih drv 500 K, mehkih 400 K. Krma: 1 kg sladkega senna 900 K, polsladkega 800 K. Zelenjave je dovolj in so cene primerne. Za krompir se še vedno zahteva 7 do 8 kron za kg, repa stane 1 K komad. Suhe gobe kg 40 do 60 K. Trgovci so dobro organizirani in skušajo spraviti na trg staro blago še po visokih cenah. Novega blaga se dovaja le malo.

g Zagrebški tedenski sejem dne 18. t. m. Primeren dogon. Zlasti mnogo je bilo debelih svinj. Trgovina pa se je kljub velikemu številu kupcev slabo razvijala. Cene v kronah za kilogram žive teže (v oklepajih cene prejšnjega tedenskega sejma): Voli I. vrste 38 do 42 kron (36 do 40 kron), II. vrste 80 do 84 kron (29 do 83 kron), III. vrste 20 do 26 kron (22 do 28 kron), krave I. vrste 32 do 36 kron (34 do 36 kron), II. vrste 24 do 28 kron (20 do 28 kron), III. vrste 16 do 20 kron (14 do 18 kron), mlada živina 28 do 31 kron (24 do 28 kron), teleta I. vrste 58 do 65 kron (56 do 60 kron), II. vrste 48 do 52 kron (50 do 55 kron), III. vrste 40 do 44 kron (30 do 36 kron), svinje I. vrste 75 do 82 kron (80 do 87 kron), II. vrste 60 do 70 kron (70 do 76 kron). Seno se je tržilo po 700 do 960 kron (800 do 900 kron), detelja 900 do 1100 kron (950 do 1000 kron), slama 560 do 650 kron (550 do 660 kron), šas 500 do 650 kron (600 do 640 kron za 100 kg).

g Padanje cen v Zagrebu se opazja v zadnjih dneh splošno. Cene kruha so padle od 30 na 22 K, moka od 32 na 20 K, sorazmerno tudi vse ostale življenske potrebščine. Mestni aprovizacijski odbor je določil nove tržne cene. Spomnil so je tudi gostilničarjev, katerim je predpisal najmanj 10 odst. znižanje dosedanjih cenikov.

g Padanje cen masti. Sedaj se prodaja v Ljubljani ameriška mast na debelo po 104 K kg. Kvaliteta dobra. V Osijeku pričakujejo, da bo padla domača mast do Božiča na 70 K.

g Lesni trg. Zadnje dni so bile sledeče cene: hrastovi hlodi I. 3000 do 4500 K, II. 1600 do 2400 kron, hrastovi hlodi za furnirje 12 do 14 tisoč K, hrastov les za pohištvo 13 do 17 tisoč K, fin hrastov les 13 do 20 tisoč K, hrastove deske do 5 cm 5000 do 8000 K, preko 5 cm 5000 do 7500 K, les za dogle za 1 vedro 180 do 240 K. francoske dogle za 1000 komadov 48 do 60 tisoč K, bukovni hlodi I. 800 do 1000 K, javorjevi hlodi I. 1800 do 2500 kron, brzojavni drogi 160 do 250 K, hrastovi železniški pragi 180 do 170 K, bukovni železniški pragi 90 do 10 K, bukovna drva za kurjavo I. 11 do 18 tisoč K, II. 7000 do 9000 K, oglje za vagon 30 do 40 tisoč K.

g Trg z usnjem in surovimi kožami. Cene usnja so v preteklem tednu zopet nekaj popustile. Vsled tega je postala kupčija živahnejša. Ker je iz različnih okoliščin posneli, da se naša valuta stalno dviga, smemo pričakovati, da se bo sedaj razvijal promet z usnjem, akoravno ne preneglo, pa vendar v normalnem teku. Cene so sledeče: Spodnje usnje za kg: vache - podplati v polovicah 280 do 300 kron, vache-kruponi, lahki, 420 K, va-

cho - kruponi, težki, 450 K, okrajavne (aferni) 170 do 180 K, vratovi 190 do 200 K, notranjki 200 do 220 K. Vrhovje usnje za kg: črne gladke teletine 1½—2 580 do 580 K, rjave teletine 1½ do 2 580 do 600 K, črni gladki kipsi 3 do 4 440 do 460 K, črne gladke kravine 6 do 7 380 do 400 K, rjave kravine 6 do 7 429 do 440 K, boksteletine la za 1 kvadrat 90 do 95 K, boksteletine la za 1 kvadrat 80 do 85 K. Te cene veljajo za večje odjeme in proti takojšnjemu plačilu. Surove kože notirajo goveje, lahke, 50 K kg, goveje, težke, 70 K kg, telečje kože 60 K.

g Z naših tržišč s poljskimi pridelki. V zadnjem času so bile na naših tržiščih sledeče cene: Subotica: pšenica 1320 do 1360, ječmen 960 do 980, oves 960 do 980, stara kornuza 1900, nova v storžih 450, fižol 1100, moka št. 0 2400, otrobi 600. — V Daruvaru: pšenica 1200, rž 1000, oves 1000, kornuza 1200, krompir 400. — V Našicah kmetje zelo ponujajo kornuza v storžih. Cene žitu polagoma popuščajo. Pšenico tržijo po 1100 do 1200, oves 900, ječmen 1000, staro kornuza 1400 do 1500, rž 1000, fižol stari 1200 do 1300, novi 1100 do 1200, laneno seme 2000, orehe 1800, deteljino seme 5000 do 6000, seno 350 do 400. Vse v kronah za 100 kg.

g Žitni trg. Cene žitu na novosadski produkti borzi so bile sledeče: pšenica 1900 do 1880 kron, ječmen 1190 kron, oves 800 do 950 kron, kornuza 750 kron, fižol 1220 kron, pšenična moka (št. 0) 1840 do 1880 kron.

g Čebula. Preko Trsta je dospela inozemska čebula, ki se prodaja na ljubljanskem trgu po 13 kron kilogram.

ZIVINA.

g Prepoved uvoza goveje živine iz Rumunije. Naša vlada je sklenila prepovedati uvoz goveje živine iz Rumunije.

g Prihodnji žitniški sejem v Ljubljani. Zaradi praznika Vseh svetnikov bo prihodnji žitniški sejem v Ljubljani v sredo, dne 8. novembra.

RAZNO.

g Posestnikom zemljišč na ljubljanskem barju. V petek dne 18. t. m. se je novosestavljeno glavni odbor za razmočvirjenje ljubljanskega barja sestavil takole: Predsednik: ing. Matevž Kosmač, poljedelski in kulturni inženjer v Ljubljani, Dalmatinova ul. 11; podpredsednik in tajnik Franc Svigelj, magistratni svetnik v Ljubljani, Dolenjska cesta 18; blaginjak: Anton Likozar, mestni šolski vodja, Karolinska zemlja 40; revizorja računov: ing. Josip Lenarčič, veleposestnik na Verdu št. 28; Andrej Knez, posestnik na Viču in 16 odbornikov.

g Vinogradniki, pozor! »Avtonomisti« poročajo: Po Ljubljani se širijo govorice, da je na Dolenjskem letos ne samo mnogo vinskega mošta, ampak tudi sadjevca, ki ga boje kmetje prilivajo vinu. Mi vinogradniki svarimo pred takim početjem, ker se da sadjevec v vinu prav lahko dognati s kemično preiskavo. Govori se namreč, da bodo dajali gostilničarji v Ljubljani in na Gorenjskem letos vsako vino preiskati in razumljivo je, da bodo imeli oni, za katere preiskava neugodno izpade, občutno škodo. Torej ne mešajte!

g Otvoritev vrtnarske razstave v Ljubljani. V soboto dne 21. t. m. ob 10. uri dopoldne se je slovesno otvorila vrtnarska razstava v jahalnici na Bleiweisovi cesti v jahalnici. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki državnih oblasti. Razstava je napravila vsled svoje slikovitosti na vse navzoče kar najlepši vtis in so se o njej vsi zelo pohvalno izrazili.

g Sadjarsko razstavo v Celju so otvorili 21. t. m. in ostane odprta do 24. t. m. Razstavilo je okoli 65 razstavljalcev, od katerih je okoli 40 kmetov. Razstavni prostori obstoje iz velike in male dvorane, knjižnice in čitalnice Narodnega doma. Zelo okusna je razstava v veliki dvorani. Pred gledališkim odrom stoji velika piramida, sestavljena iz razstavljalnega raznovrstnega svežega in skuhanega sadja, last drž. sadjarske in vinorejske šole v Mariboru. Čedne pridelke imata tudi razstavljeni kmetijski koli na Grmu in pri št. Juriju ob juž. žel. Na razstavi so razstavili tudi trije trgovci in sicer z ljubljanskega velesejma že znani g. Pevec iz Mozirja, grajščina Galle iz Lemberga

in g. Hince iz Ptuja. Vsi trije delajo dobro kupčijo, ker je prišlo že večje število trgovcev iz bolj oddaljenih krajev Jugoslavije. Pri vstopu v veliko dvorano stoje krasno gojena drevesa najrazličnejše velikosti od peške do vzgojenega drevesa iz sadnega vrta g. Dolinske iz št. Ilja pri Velenju in g. Gradišnika iz št. Janža pri Velenju. Na razstavi je razstavljen tudi nov sistem stiskalnice, ki ga je izumil g. Rudl iz Rospaha pri Mariboru in ima en kilogram 240 do 300 kg prometa. Vzorno urejene razstavo pridno obiskujejo. Razstavljeno sadje je naprodaj, kar ga pa je ostalo, je bilo prodano na javni dražbi v sredo.

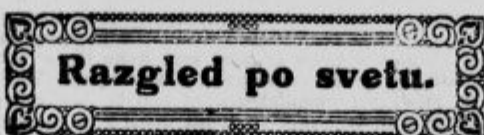
g Letošnji dohodek sladkorne repe. V Jugoslaviji se je letos posejalo 17 tisoč hektarjev s sladkorno repe in pričakuje se, da bo okoli 85 tisoč vagonov repe. Iz te količine repe bo mogoče proizvesti največ do 4000 vagonov sladkorja, kar bo znašalo ravno polovico tega, kar porabimo. Drugo polovico bomo morali uvoziti iz inozemstva, ponajveč iz Čehoslovaške.

g Trgatev v Ljutomeru se je začela 16. t. m. Kakovost bo dobra, ker je grozdje dozorelo; količina bo pa izredno velika, tako da mnogim vinogradnikom primanjkuje posode. Cena letošnjega prideika je 4 do 5 Din liter.

g Ne zanemarjajte sadnega drevja! Vobče se bavinmo s sadnim drevjem le tedaj, ko ga sadimo in pa pozneje, ko obrabimo sad. Ves drugi čas se pa malokdo briga za njega in ga navadno prepustimo božji naravi sami. Ravno tako, kakor skrbno goji vinogradnik svojo trto in se ne ustraši nobenega truda in izdatka, samo da obrabi trto zdravo in rodovito, ravno tako bi moral delovati sadjar skrbno svoje drevo. Treba je gnojiti, porezavati in pa uničevati razna mrčesa in druge škodljivce, ki žive od drevesa, torej mu jemljejo moč in ga s tem slabijo. Ako drevo v tem oziru zanemarjamo, se ti škodljivci vedno bolj množijo, drevo hira in ne more donosati tega, kar bi lahko, če bi bilo popolnoma zdravo. Za pokončevanje vseh drevesnih škodljivcev imamo prvotno sredstvo, imenovano dendrin, katero se je pred vojno tudi že pri nas ponekod uporabljalo. Udomačiti se ni moglo, ker se je izdelovanje dendrina vsled pomanjkanja materiala med vojno moralo prekiniti, a sedaj je vse zopet na razpolago in mi priporočamo našim gospodarjem, da se poprimajo tega sredstva. Južna Tirolska, ki je slovita po svojem krasnem sadju, je porabila lansko leto za škropljenje sadnega drevja 5 vagonov dendrina; istotako se uporabljala dendrin že vobče v Nemčiji, kjer je kmetijstvo na prvi stopnji in od povsod poročajo najlepše uspehe, katere kmetijska preizkuševališča iz lastnih preizkušenj potrjujejo. Z dendrinom poškropljeno drevo ne bo redilo samo več sadja, ampak glavno je to, da je sadje od takšnega drevesa boljše kakovosti in se torej lahko dražje proda. Škropljenje z dendrinom se na vrši na ta način, da se pri oči 10—15 kg dendrina s 100 litri vode in škropljenje je že pripravljeno. Škropi se pa pozimi, ko imamo največ časa in sicer ob solnih dnevih, ko ne pruzuje. Za škropljenje se lahko uporabljajo vinogradne škropilnice in kjer teh ni, se pa nabavijo primerne škropilnice, ki nesejo visoko in niso drage. Vsa nadaljna pojasnila daje brezplačno Ljubljanska komercialna družba v Ljubljani, Bleiweisova cesta 18.

g Železniške delavnice. Te dni bo posebna komisija prometnega ministrstva obiskala kraje, ki so prikladni za zgraditev železniških delavnic.

g V državno kmetijsko šolo na Grmu je bilo letos sprejetih 52 učencev in sicer v letno šolo 17, v I. zimski tečaj 21 in v II. zimski tečaj 14 učencev. Vsi učenci so Slovenci in sicer je 16 Gorenjcev, 16 Dolenjcev, 3 Belokranjci, 5 Notranjci, 8 Primorci, 3 Stajerci in 1 Korosec. Starost učencev je 15 in pol do 23 let. Šolsko leto se prične dne 6. novembra t. l.

Razgled po svetu.

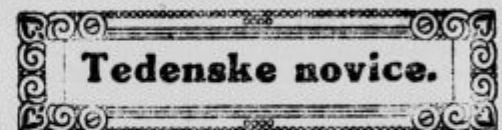
ANGLESKI VOZ NA DRUGEM TIRU.

Lloyd Zorš, veliki gromovnik miru in same medene ljubezni do zatiranih narodov — je vseh teh pet let tako spretno branil male narode, da jih zdaj več preklinja v suženstvu kot kdaj prej. Lloyd Zorš je bil namreč do zadnjega ministrski

predsednik Velike Britanije, ki se je pod geslom samoodločbe narodov igrala s podjarmljenimi narodi kot otrok s papirnatiimi vojniki. Zadnji čas pa se je igra nekaj pokvarila, Lloyd Zorš je napačno igral. Hotel je Turka čisto pod mernik potisniti in s tem držati na vajetih tudi uporne Indijce in Egipčane. Turki pa so mernik vzdignili, ga prevrnili in s njim vred Grke, ki so jih Angleži posadili na mernik, da bi bolj trdno stal. Grki so bili tepeni, Angleži pa, ki so s svojim ministrom predsednikom samo toliko časa zadovoljni, kolikor časa striže sanje tuje oves, so rekli: pojdi in Lloyd Zorš je odstopil kot ministrski predsednik, dasi je imel zelo dobro voljo, da bi napake popravil. Dne 18. decembra se bodo vršile nove volitve. Zanimivo je to, da je naš Pašić že Ljodu Zoršu obljubil, da bo jugoslovanska armada sedla na turški mernik namesto Grkov, naš kralj pa je potem v Londonu povedal, da naj Angleži sami sedejo nanj, če hočejo.

ZOPET KONFERENCA.

Turčija je zmešala angleške načrte v Aziji. Grčija je poražena in s njo Anglija, ki je hotela Grčijo imeti kot svojo stražo proti mohamedanom, ki so jim slasti v Indiji in v Egiptu silno nevarni. Angleška politika mora ubrati drugo pot. Francija mora angleški poraz izrabit za se. Turki hočejo več kot jim gre. Grčija si hoče odpomoči. Rusija hoče povsod traven biti in tako bo sklicana nova takozvana orientalska konferenca, kjer bodo gospodje sopesi gluhali za duše.

Tedenske novice.

Priloga dne.

d Shod SLS na Dobrovi se je vršil preteklo nedeljo. Poročal je poslanec Brodar. Nad 150 mož je pazljivo sledilo njegovim izvajanjem ter soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu za njegovo delovanje.

p V narodni skupščini je za enkrat zopet zmagal stari Pašić, katerega se obupno drži za hlačni rob minister Pribičević. Šlo je za predsednika, ki ga je bilo treba no novo voliti. Dosedanji predsednik dr. Ribar je bil na zagrebškem kongresu, kar je smrtni greh. Za ta smrtni greh sta ga hotela Pašić in Pribičević kaznovati s tem, da ne bo več voljen za predsednika zbornice. Večina liberalnih in radikalnih poslancev je sicer na strani dr. Ribarja in Davidoviča. Toda Pribičević ima korita, Pašić pa je polbog. Demokrati molijo korita, radikali pa polboga. In tako je postal dr. Ribar žrtev tega češčenja. Na njegovo mesto je bil izvoljen dr. Lukinić, hrvatski mažaron, prijatelj grofa Tisze. V prihodnjem bodo demokrati in radikali volili Belcebuba, če bodo oča Pašić tako z brado namrdnili.

p Srbi so v balkanski vojni odločilno nabili Turke pri Kumanovem. Obletnica na to zmago se bo obhajala v četrtek dne 26. t. m.

p Vlada odstopi takoj po kumanovskih slavnostih, torej čez teden dni. Tako so sklenili radikali v svojem klubu, kaj je pa sklenil Pašić, se ne ve. Držalo bo pa to, kar je sklenil Pašić. — Pa naj nihče ne misli, da bo potem paradiž v Jugoslaviji. Vladni voz bo vozil po istem tiru, samo par drugih voznikov bo sedelo na kozlu. Konja bo pa še vedno jahal Pašić.

p Plače državnim uradnikom na Češkem so se znižale za 12%. Tudi delavcem se plača znižuje.

Domače novice.

d Koledarček Jugoslov. Km. Zveze, ki se je splošno priljubil, je za l. 1923 pravkar izšel. Naroča se v tajništva JKZ, Jugoslovanska tiskarna II. nadstropje. Cena mu je 28 K; s poštnino vred pa stane 30 K. Kdor naroči najmanj 10 izvodov, ga dobi po 28 K Poštne mu ni treba plačati. Letošnji koledarček je znatno večji kakor so bili dosedanj. Kmetovalci, sezite po tem edinem kmetiskem koledarčku.

d Shod Kmetске zveze v Kranju. V ponedeljek, 30. oktobra se bo vršil ob 11. uri dopoldne v Ljudskem domu v Kranju shod Kmetске Zveze za Kranjski okraj. Na shodu bosta govorila poslanca Brodar in Sušnik. Somišljeniki, agitirajte za obilno vdeležbo!

d Ustanovni občni zbor okrajne obrtnе zveze za sedni okraj Novo Mesto bo v nedeljo 29. t. m. po zborovanju pol. odbora v Rokodelskem domu v Novem mestu okrog 11. ure dopoldne. — Vabimo vse naše obrtnike iz okraja, da se polnoštevilno udeležijo ustanovitve te naše prepotrebne stanovske organizacije. Pride zastopnik centrale iz Ljubljane. — Jugoslovanska obrtna zveza.

d Opozarjamo ponovno na zborovanje političnega odbora, ki bo v nedeljo 29. t. m. ob 9. uri dopoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu, na katerem bo poročal tudi zastopnik iz Ljubljane. Somišljeniki, pridite sigurno in vsi, da se pogovorimo o važnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

d V nedeljo, 22. oktobra se je vršil v Ljubljani sijajno obiskan občni zbor Županske Zveze za Slovenijo. O občnem zboru bomo v prihodnji številki priobčili obširno poročilo.

d Letnik 1898 odpuščen. S 1. novembrom bodo vojaki, rojeni l. 1898 odpuščeni iz vojaške službe. Poslanci Jugoslovanskega kluba so večkrat pri vojnem ministru posredovali, naj ne vpokliče tega letnika, ki je že doslužil, tudi v parlamentu so vložili v tej stvari ostro resolucijo. Vojni minister je obljubil, da se ta letnik ne vpokliče. A Pašič-Pučljeva vlada je pogrnala ta letnik pod bajonete. Naši samostojnejši niso niti z mazincem gani, da bi rešili ta letnik pred novo vojaško službo. Poslanci SLS so zastavili vse, da so jih končno odpuščili iz ojaške službe.

d Odpust letnika 1898. Poslanec Ivan Stanovnik se je osebno obrnil na okrožno komando glede odpusta letnika 1898. Tu so na mnaznanili, da so od vojnega ministarstva prejele podrejene komande ukaz, da se imajo odpustiti vsi vojaki letnika 1898 proti uradnemu potrdilu, potrjenem od okr. glavarstva in od županstva, da je dotičnik odslužil 18 mesecev v bivši Avstriji ali Jugoslaviji ali v obeh skupaj. Ta potrdila naj se takoj odpošljejo fantom, da z njimi dokažejo svojo odsluženo dobo. Kdor od teh pa bi ne bil še doslužil 18 mesecev, bo moral služiti toliko časa, da odsluži, kar mu manjka do 18 mesecev. — Zaupnike prosimo, naj pouče o tem starše, ki naj poskrbe uradna potrdila ter jih pošljejo fantom, da se jim omogoči takojšnja vrnitev.

d Kako bo z našo valuto? Naša valuta se dviga in sicer precej hitro. Belgrajski listi pravijo, da zato, ker finančni minister kupuje za amerikanske dolarje, ki smo jih dobili in za zlato, ki ga imamo v državnih kletih, naše dinarje po tujih borzah. Naravno je, da blago stane tem več, čim več se zanj poprašuje. In ker naš finančni minister kupi vsak dinar, ki je naprodaj na tuji borzi, je naravno, da cena postaja vedno višja. Seveda bo naš finančni minister kupoval toliko časa, dokler bo imel dolarje v državni kasi. Kaj pa potem? Če bo državno gospodarstvo in državna politika tako urejena, da nam bodo lahko tuje države zaupale, zna dinar ostati na svoji višini, če pa ne, zna priti hujši padec od prvega. Kaj tedaj? Gotovega nič. Premeteni trgovci pa pravijo takole: Mal' denarja in mal' blaga, je najboljša. Če pri prvem izgubim, pri drugem pridobim, če pri drugem izgubim, pri prvem pridobim.

d Za poplavljenе kraje. Poslanec Brodar je osebno posredoval v ministrstvih za socialno politiko, šume in rude in gradževine radi podpore poplavljenim krajem na Gorenjskem. Vsa ta ministrstva so obljubila izdatno pomoč.

d Vsi posestniki, oškodovani radi povodni in Gorenjskem, se naprošajo, da škodo dajo takoj uradno ceniti od občine in okrajnega glavarstva, da pridejo v poštev pri podporni akciji. — Brodar.

d Žganjekuha. Poslanec Brodar je posredoval v ministrstvu financ (generalni inšpektorat) ter energično protestiral proti načinu naredbe glede žganjekuhe, da se sili vsakega posestnika, da mora kuhati žganje samo doma, kar povzroča kmetovalcem mnogo sitnosti in stroškov. Načelnik tega oddelka je obljubil, da bo takoj potrebno ukrenil, ter dal navodila finančni delegaciji v Ljubljani, da bo vsak posestnik smel žganje kuhati tam, kjer se nahaja kotel in to že iz ozira, ker je v Sloveniji veliko pomanjkanje kotlov vsled rekviriranja avstrijske oblasti.

d Čemu so krajni šolski sveti. Včasih, ko je še veljala postava in pravica, so bili krajni šolski sveti gospodarji šolskih poslopij. Ti časi so minuli, z njim pa seveda tudi pravice krajnih šolskih svetov. Krajni šolski svet ima samo še dolžnost, da zbira in izterjava denar za šolo in šolski potrebščine, to je menda edina pravica, ki se je rešila iz povodni nepostavnosti. To dokazuje boj, ki ga bije krajni šolski svet na Krki z ondtnim šolskim vodstvom in litijskim okrajnim glavarstvom na drugi strani. Ondotno šolsko vodstvo si je kratkoma prilastilo oblast nad šolskim poslopjem, z njim razpolaga, ga pretvarja, kakor se mu zdi. Podstrešje si je svojevoljno priredilo tudi za društvene prostore in prav nič se ne bomo čudili, če bo enkrat oddalo celo šolo v najem. Šolsko vodstvo je z eno besedo gospodar nad vsem. Danes postavljajo vse postave na glavo. Ali je potem čudno, če si bo ljudstvo enkrat vzelo to za vzgled in tudi po svoje vse tolmačilo.

d Zadnjič smo poročali, kakšno surovost in neotesanost so napravili šentviški Sokoli ob priliki nekega pogreba. Niti cu-

lukatri iz južne Afrike si ne bi upali vedé take grobosti zadolžiti, da bi vsi pošteni ljudje s prstom kazali nanje. Stari svobodomiselní Slov. Narod to brezmejno surovost — odobrava. To poročamo zato, da naši bralci vedo, na kakšno stopnjo nekulture so že padli nekateri liberalni vpijati.

d Odredba glede ukinitve zasilnih šol je baje preklicana.

d »Pametne odredbe«. Piše se nam: Pametne odredbe, ki jih je dalo zaradi pijančevanja okrajno glavarstvo v Kamniku, so brez pomena, ker ni nikogar, ki bi pazil, če so po njih ravna. Saj so tudi mišl sklenile, da bo treba mačku zvonček obesiti okoli vratu in bi se vedele ga varovati, a kdo bo mačku zvonček obesil? Dokler se samo odredbe dajejo, nihče se pa ne zmeeni, če se jih ljudje drže, ne pomajajo nič, temmanj, če okrajno glavarstvo dovoljuje nove gostilne in nove vinotoče. Saj tudi v vinotočih cele noči popivajo in razgrajajo, dasi bi smeli le v zaprtih steklenicah vino prodajati in bi ne smel nihče notri piti. Odredb samo na papirju imamo že preveč! (Op. ured. Okrajno glavarstvo je gotovo pokazalo dobro voljo in smisel. Nauči naj le še očnike, da natančno pazijo, kako se ukazi izvršujejo. Pa tudi občine in ljudje sami naj gredo oblastem na roko.)

d Mleko predrago? Ljubljancani se pritožujejo, da je mleko predrago spriči splošnega padana cen. Mi Ljubljancane opozarjamo na to, da kmet res tudi močno čuti padanje cen toda le pri tem, kar on proda, kar pa mora kupiti, mora pa še skoro vse po isti ceni plačevati. Tako da ima trenutno kmet od padanja cen samo škodo. Če se pa cene splošno znižajo, bo kmet zadnji, ki se bo protivil.

d Ljubljanske občinske volitve. Hudo bo — namreč za liberalce. Skregali so se do grdega med seboj in so postavili dve listi: starini, katerih voditelj je dr. Ravnihar in mladini, katere ima na vrvi dr. Žerjav. Jutro in Slov. Narod se zmerjata po notah, najdeta se le v skupnem zmerjanju klerikalcev. Očitata si drug drugemu razne nečedne stvari. Tretja lista je skupna Ljudski stranki, levim socialistom in komunistom. Vlada misli najhujše komuniste pometati iz liste. Seveda zato še ne bo izvoljena dr. Žerjavova lista.

d Voliveev v ljubljanski občini je 12.089.

d Prine Jurij ni še zadovoljen. Zahteva več kot mu vlada ponuja. Dvor je že zelo nevoljen, ker se ta stvar ne poravnava, stari zviti Pašič pa vleče stvar naprej zato da ima protikarto proti dvoru. Pašič je star mož, zelo star, a še veliko bolj prebrisan kot star.

d Dekliški tečaj v Celju. Dne 19. novembra t. l. (na god sv. Elizabete) se vrši v Celju v Narodnem domu dekliški tečaj z naslednjim sporedom: Ob 8. uri v jutro sv. maša v župni cerkvi. Od 9.—13. tečaj, na katerem govorijo 4 govornice iz Ljubljane. Vsebina govorov: 1. Žena in družina. 2. Žena in dobrotelost. 3. Žena in gospodinjstvo. 4. Žena in javnost. Popoldne ob 14. uri v župnijski cerkvi nauk za udeleženke. Nato v Narodnem domu žalogra »Mlinar in njegova hčica, ki jo uprizori celjska Dekliška zveza. Vsa izobraževalna dru-

štva, vse Dekliške zveze in Orlice naj pošljejo svoje članice na tečaj! Prav gotovo se naj tečaja udeležijo vse predsednice, tajnice in sploh odbornice Dekliških zvez in Orlic. Tudi iz župnij, kjer še nimate Dekliških zvez in Orlic, pridite v obilnem številu! Lani vas je bilo nad 300; nobeni ni bilo žal. Letos vas mora biti še več! Zeleniška zveza v Celju je v jutro in zvečer zelo ugodna, tako da bodo mogle udeležence povečini isti dan zdoma in domov.

Tajništvo SKSZ v Celju.

d Socialni tečaj za fante in može v Celju. V dneh 27., 28. in 29. decembra, v sredo, četrtek in petek po Božiču, priredi Slov. kršč. soc. zveza za celjsko okrožje pod vodstvom g. dr. Korošca in s sodelovanjem 10 izbranih predavateljev v Celju tridnevni socialni tečaj za kmetijske fante in može-odbornike in sodelavce pri naših izobraževalnih mladinskih (Orli, Mladeniške zveze), gospodarskih in političnih (Kmetiska zveza) organizacijah. Opozorjamo na naslednje: 1. V prvi vrsti bodo sprejeti mladeniči in može, ki jih bodo za to določila in prijavila zgoraj omenjena društva. Na prijave posameznikov se bomo ozirali predvsem iz onih krajev, kjer društva ni, iz drugih pa po možnosti. — Društva naj izberejo za tečaj najposobnejše in najdelavnejše, ki bodo predavanjem vse tri dni s koristjo sledili, doma v društvu o tečaju poročali in znali podano stvarino tudi v korist društev uporabljati. 2. Prijave naj društva in posamezni udeleženci določijo do 1. decembra tajništvu Slov. kršč. soc. zveze v Celju, hotel Beli vol. V prijavi sporočite tudi: 1. starost, 2. predizobrazbo (šolo), 3. poklic. 3. Tisti, ki želijo skupno hrano vse tri dni, naj vpošljejo 150 kron. samo 1 dan pa 75 kron. Kdor hoče hrano samo 2 dni ali en dan, naj naznani tudi, kateri dan ali katera dva dni želi hrano. Hrana bo obilna in tečna. Stanovanja bodo brezplačna. 4. Vsak udeleženec se s prijavo zaveže, da bo vse tri dni na tečaju vztrajal in se predavanj redno in točno udeleževal.

Tajništvo SKSZ v Celju.

d Savinjsko orlovsko okrožje priredi v nedeljo 29. oktobra ob 3. uri popoldne v Šoštanju v dvorani »Hotela Union« akademijo z zanimivim sporedom. Prijatelji uljudno vabljene.

d Advokat dr. Jakob Mohorič je otvoril lastno odvetniško pisarno v novi palači Zadružne gospodarske banke II. nadstropje.

d Višji šolski svet je pridobil g. Fr. Kogea kot kateheta na ljudsko šolo v Št. Vidu nad Ljubljano.

d Vzor-mož. V soboto 21. t. m. je umrl v Št. Vidu nad Ljubljano g. Blaž Zabret, lastnik tovarne lanenega olja v Britofu pri Kranju. Kot vzor katoliškega moža zasluži pokojnik, da mu na tem mestu postavimo skromen spomenik. Majhno podjetje — ročno izdelovanje lanenega olja po starem omejenem načinu — je vsled svoje silne podjetnosti razširil v eno največjih tovarn za laneno olje v Jugoslaviji. Ogromnih težav, ki so se mu pri tem do zadnjega stavile na pot, se ni ustrašil, dasi je prav pri tem zelo izpodkopal že svoje itak šibko zdravje. Pred tremi leti ga je zadela kap, ki mu je za vedno popolnoma vzela dar govora. Vendar je toliko okrevljal, da se je

kljub temu, da se ni mogel z besedami niti pismeno izražati, zelo zanimal za gospodarstvo in družino. Za par dni se je odpeljal za izpremembo k svojemu bratu v Št. Vid nad Ljubljano, kjer pa ga je prehitela smrt — srčna napaka, ki jo je dobil v vojaških letih, je zahtevala svoj davek. — Kar pa hočemo tu povdarjati, je njegova nad vse vzorno krščansko življenje. Niti preobilne gospodarske skrbi in posli, še manj premoženje, ki si ga je s svojo pridnostjo in vztrajnostjo pridobil, ga niti najmanj ni oviralo pri izpolnjevanju krščanskih dolžnosti. V svoji tihi skromnosti je bil pobožen kot otrok, ob praznikih, kadar je poslušal veselo pritrkovanje zvonov, so mu tekale solze po bledeh licih vsled žalosti, da se ne more udeleževati službe božje kot drugi, skozi dolgo vrsto let je vsak prvi petek v mesecu prejemal sv. obhajilo — tudi enega petka ni spustil in redno vsak večer prav do zadnjega je s svojo družino zvečer molil rožni venec, zakaj — čudno — nobene besede ni izpregovoril vsa tri leta — le odgovor na očenaš in češčenomarijo ter posvetitev sv. Družini, ki se se moli vsak večer, je izgovarjal glasno in brezhibno. Otroke je vzgajal bolj z molitvijo in z zgledom kot z besedo v verne katoličane, kot je bil on sam. Na dan smrti je nad vse pobožno prejel zadnjič sv. popotnico. Vzor mož, potrpežljivi Job, je odšel po svoje plačilo k svojemu Stvarniku. 75 letni mami, soprogi in sedmerim otročičem naše iskreno sožalje, pokojniku pa mir in pokoj!

d Umrl je 16. t. m. v Semiču g. Matko Bartel, šolski ravnatelj v pok. v starosti 73 let. Pokojnik je bil skozi ves čas eden prvih delavcev za ljudski blagor v semiški občini. Ustanovil je hranilnico in jo vodil do konca. Veliko je storil za zgradbo semiškega vodovoda. Kot oseba je bil krščanski mož, ki je tudi v življenju držal, kar je veroval. Naj mu sveti večna luč!

d Umrl je v Zürichu v Švici g. Rado Legvart, predsednik Slovenske banke in Impekta ter podpredsednik manufakturne veletrgovine »Tekstilja«. Zadela ga je kap. Pokojnik je med vojsko vodil deželno mesto za vnovčevanje živine. Naj počiva v miru.

d Smrtna nesreča. Dne 17. t. m. je peljal Martin Borišek s svojim hlapcem Jožetom Zupanom voz hlovov iz Polšnika proti Savi. Na klancu pod polniško cerkvijo je prišlo vozu nasproti več otrok, kateri so se vračali iz šole. Otroci so se vozu umaknili v breg, pri tem je spodrsnilo 8 letni Amaliji Povše iz Zg. Tep, ki je padla pod voz. Zadnje kolo ji je šlo čez prsa. Deklica je bila takoj mrtva. Pokopali so jo na pokopališču v Polšniku.

d Boris Miran, Strunam slovo! Zadnji pesniški utrinki. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. 8 Din, vez. 12 Din.

63 strani elegantne male osmerke na finem papirju, tiskane in preprosto a jako okusno vezane knjižice je slovo in labudna pesem, 86 letnega sivolasega starčka Josipa Stritarja. Tudi v teh poslednjih verzih je Stritar še vedno mojster klasične slovenščine. Še vedno mu gladko teko rime, še vedno je vzgojitelj-pesnik svojemu narodu. Mislimo si starčka, ki je doživel v svojem življenju, posebno pa v slovstvu marsikako nezasluzeno in grenko razočaranje, ko skoro popolnoma ocelepel, ždi v sobici in čaka odrešenja iz zimakega trpljenja, ko zapoje 11. novembra 1920: Z Bogom strune

moje mile, V žalosti ste me tešile In mi lajšale srce! Zdaj pa v miru tu ležite, Nikdar več se ne zglasite.

Pod imenom Boris Miran je stopil svoje dni prvič pred slovensko javnost, z istim imenom se pojavlja od nas. Bog daj sivolasemu pesniku še dokaj let, mi bomo hranili njegove »Strunam slovo« kot relikvijo spoštovanja globoko v svojih srcih.

Širom domovine.

VACE.

Shod SLS se je vršil na Vacaah in v Vidergi pri Vacaah. Poročal je poslanec g. Stanovnik. V krepkem govoru je orisal slabo stanje v državi, osobito kmeta in delavca. Jasnoma nam je pokazal vzrok slabega stanja, na naše narodno gospodarstvo oz. na grehe, ki jih tako brezskrbno dela sedanja vladna večina. Raztolmačil je mojstrsko delo belgrajske finančne politike: amerikansko posojilo. Kar nismo mogli verjeti številkam. Kam nas vodi belgrajska gospoda (centralizem)! Povdarjal je važnost Kmetijskih Zvez, da nai se vsi kmetje v njih organizirajo. Ker edino v Kmetijskih Zvezah organizirani bomo dosegli tudi avtonomijo, samoupravo. Enoglasno se je izrekla zaupnica poslancem Jugoslov. kluba, ter ga pozivljamo, da vstraja v borbi za avtonomistično ureditev države in posebe za zakonodajno avtonomijo nerazdeljene Slovenije.

ŠT. LAMBERT.

Dne 23. septembra t. l. je umrl 75 letni mož stare korenine Matija Vidmar, doma iz Kobiljaka župnije Št. Lambert. Bil je cel čas, od početka obstanka, zvest naročnik »Domoljuba« in »Božoljuba«, katera lista je vedno še vsa prebral, vzlic svoji visoki starosti. Od leta 1881 dalje je stal kot ključar cerkve sv. Lamberta zvesto ob strani vsakokratnemu župniku v vseh težkih dnevih. Težko je pogrešal zvonov, ki jih je župna cerkev zgubila za časa svetovne vojske, ter ni miroval, dokler ni ljudi nagovoril, da so se zavzeli za napravo novih zvonov. Vso župnijo je jeseni 1291 še v svoji visoki starosti obhodil od hiše do hiše, kakor da bi čutil, da mora hiteti, če hoče še slišati kdaj lepo ubrano zvonjenje pri farni cerkvi, katere zvest služabnik je bil 40 let. Njegovi vnetosti se je zahvaliti, da smo dobili iz livarne na Jesenicah dva nova jeklena zvonca, ki se lepo ujemata z ostalim bronastim v trizvoku f-a-c. Na veliko sredo t. l. so se prvič oglasili iz zvonika v radost in zadovoljnost cele fars. Umrl Matija je lani imel 50 letni jubilej svoje poroke, letos 40 letni svojega ključarstva. Zvest ključar je bil pod sledečimi duhovniki: pod Karolom Černe 6 let, Antonom Berce 8 let, Ivanom Nemanjič 6 let, Jožetom Plantarič 7 let, Jakobom Ogrizek 3 leta, in sedanjim župnikom upraviteljem Jožetom Cudermas 11 let. — Dva si zvesti Matija našel že v večnosti, drugi Ti pa kličemo nai Ti bo Bog plačnik za Tvojo zvestobo, vnetost in poštenost.

ORLE.

Če rečemo fantje orlovski, bi kmalu kdo vprašal, ali so sami Orli in nobenega sokola. Seveda, sami orlovski so, samo žal Orli niso vsi podobni. Nekateri so slabega sokolskega duha. To so pokazali že v dveh slučajih. Ni čast za fanta, ki se tako daleč spozabi; čudno, da si upa dvigniti roko ter steriti kaj žalega človeku, ki mu ni storil ničesar. Čemu sovražitje fanto z drugih vasi? Ali bi ne bilo lepše, če pridete v družbo z drugimi fanti ter se lepo pozdravite, potem se pa veselo posmejate, šale zbijate, veselo zavriskate ter zapojete? Ne pa ravnanje in kavsanje! Imamo izobraževalno društvo v Rudniku; to smo že poročali Domoljubu. Hočem omeniti, da se gibljemo precej živahno.

Neimenovana.

ŠT. JOŠT PRI VRNIKI.

V soboto dne 30. septembra so pripeljali k nam nova dva jeklena zvonova. Milo je vabil naš mali bronasti zvon še dva večja prijatelja k sebi, da bodo skupaj triglasno peli, Bogu v čast in nam

žaronom v spodbudo in naslanjali čas molitve. Najednji dan 1. oktobra sta bila blagoslovljena vsa v rokah in vencih. Hvala cerkvenima kjučarjema, ki sta se zelo trudila za napravo zvonov in popravo župne cerkve, ki je vsa prenovljena. Bog jima obilo poplačaj in sv. Janez, farni patron.

LESE.

V ponedeljek dne 30. oktobra bomo obhajali stoletnico smrti tukajšnjega župnega vikarija, g. Antona Resmana, ki je pastiroval v Lešah od 1. 1806. do svoje smrti 1. 1832. in podri staro cerkev ter zidal sedanjo, novo, ki je 19 metrov dolga, široka pa 8 in pol in se po svoji mišnosti in ličnosti kosa z večino cerkev v škofiji. Slava spominu prezasluznega g. Antona Resmana!

BRDO.

Tukaj smo prav pogrešali primernege prostora za kake shode in sestanke. Pa so spomladi mošje napregli, fantje pa si rokave zavijali, in delo je šlo veselo izpod rok, dokler ni stal dovršen »Društveni dom«. Dne 10. septembra so ga nam g. kanonik in dekan iz Moravč blagoslovili, fantje Orli pa se so lepo izkazali s javno teledavbo in veselo prireditvijo. — V nedeljo 29. t. m. bo prva predstava (Domeni v novem Domu; teden pozneje če bo kazalo, pa ponavljanje.

Tudi za shode Kmetске svezе bo novi »Društveni dom« prav primeren. Vendar pa vse to ni všeč. Zato bo zdaj enkrat shod Kmetске svezе v Šent Vidu pri Lukovici; potem pa menda drugi shod — v Lukovici pri Šent Vidu.

LOŠKI POTOK.

Če kje, gotovo pri nas občutimo posledice slabe državne uprave. Poleg tega še slaba letina; suša je uničila glavno kosnjo. Živno gospodarji še sedaj pod ceno prodajajo in kar jo še imajo, jih skrbi kako preživeti čez zimo.

Kot vsako leto, tudi letos odhajajo naši moški za kruhom na Hrvaško, v Slavonijo in drugam, da prežive sebe in družino, ker doma ne pridelajo potrebnega za živč. Odlilo je že okrog 500 moč in mladeničev.

Med seboj imamo nevarne sovražnike, podobne mišim, ki izpodjedajo zdrave korenine vernega ljudstva.

Kat. organizacije se od strani gotovih ljudi — tudi vzgojiteljev — pod krinke dostojnosti in oliko daleko zapostavljajo za »vzlednimi. Sokoli so »olikane«, »značajniki«, četudi so brezverci. Zoper vero niso, samo v cerkvi jih nikdar ne vidimo.

Nedavno je od tega, kar so se starši zgrajali nad vpitjem nekega učitelja, ko je v šoli kričal nad otroci, češ, nemir delajo vračajoči se od spovedi. Vsi pa dobro vemo, da je bilo od strani otrok vse mirno.

Najraje bi nekateri izmed učiteljev nedolžni mladini izruvali mladino vero iz srca in jo nadomestili s sladkimi bonbončki (kot so besede: lepo je, primerno, koristno itd.); a gorje, da bi izustili besedo Bog, vera, cerkev; se pač zamerijo višjemu šel. svetu tam gori.

Par izmed učiteljev nikdar niti ob največjih praznikih ne pridejo v cerkev. Zgled za mladino, ki naj ne vidi.

Sadovi take vzgoje se že kažejo; če ne bo spoštovanja do cerkve, potem tudi država ni varna pred revolucijo.

Kot velike reke, izlivajoče se v morje, ne izpremene morja, tako tudi vsi še tako rafinirani napadi »napredne«, od Boga neodvisne etike ne strašijo nas, ki verujemo v osebnega Boga.

Eden izmed prizadetih.

RAKA PRI KRSKEM.

Dne 8. t. m. smo imeli na Raki ustanovni občni zbor Orli. Po litanijah smo se zbrali v družbenem prostoru vsi bodoči Orli in Orlice. Najprvo o nam g. kaplan Anton Božnar v kratkem nagovoru pokazali smernice orlovske organizacije. Nato je brat Orel iz St. Jerneja pozdravil navzoče, ter jih navduševal za orlovska načela. Nato so se vršile volitve načelnika in odbora. Volilo se je po listi. Vsi kandidati so bili pri glasovanju soglasno sprejeti. Med volitvami so prišli med nas višji pastir škot Ant. Bon. Jeglič. V pozdrav smo jim zaklicali gromovit: Bog živi! Nato jih je pozdravil predsednik ustanavljaljočega se orlovskega odseka, na kar so prevrženi izrekli svoje veselje nad ustanavljaljočim se odsekom ter omenili, kako veliko število Orlov je že pri nas v Sloveniji, posebno pa še v Črnošovaški, kar je pokazal le-

tošnji tabor v Brnu. Zatem je škota pozdravil še predsednik prosvetnega društva. Nač. so izrekli željo, naj bi naš mili narod slovenski vedno bolj napredoval v umski in srčni izobrazbi. Pred odhodom so nam podelili blagoslov s namenom, naj nam Bog podeli moč premagati vse težave, da se bomo s navdušenjem oklepali orlovske organizacije. — Dal Bog, da bi se naš odsek lepše razvijal! — Bog živi!

IZ D. M. V. POLJU.

Kaker se vidi, dobimo tudi pri nas kaj kmalo tako zazeljeno elektriko v občini. Združene papirnice so dobile pravice izrabiti vodno moč Ljubljance na Fužinah, kjer se gradi že nad dve leti jez, kolosalna stavba iz železa in betona, kateri bode zgradil celo Ljubljano, ter tako dal električno moč. Škoda sicer za romantičen naravni kamniti jez, kateri se je kazal posebno ob visoki vodi v vsej krasoti prirode. Ker pa se mora vse ukloniti napredku tako tudi jez na Fužinah. Električne moči bode dovolj za papirnico v Vevčah ter za obe občine D. M. v Polju in Dobrunje. Bog daj, da bi se naša želja prav kmalo uresničila. Električna bode velikega pomena za okolico, kjer je veliko obrtnikov, ki jo bodo izrabili. Povečala pa se bode tudi papirnica, ker kakor se čuje, se postavi nova brusnica za les, kjer bode zaposlenih in dobilo kruh monogo delavcev.

IZ ZAGORJA OB SAVI.

Tistemu g. učitelju, ki ga je k nam zanesla kraška burja, svetujemo, naj v naši dolini ne kaže preveč Pribečičevega sokolskega duha. Ob ti priliki mu povemo mi krščanski starši, da ne bomo nikoli in nikjer puščali svojih otrok telovaditi v sokolskem domu; kaj še, da bi jim v ta namen kupovali telovadne čevlje, kot si to domišljuje ta gospodič. Pametno bi bilo sanj, in v vseh ozirih dobro, da napram otrokom, ki telovadijo pri Orlu, ne kaže preveč strankarske nestrpnosti. Tako početje izpodkopa ugled učiteljskemu stanu in razne Morele odtujajo otrokom. Upamo, da gospodu to našo opozorilo ne bo nepotrebno in da se bo, ker so to le pametni nasveti, po njih ravnal. — Pretekli teden so zagrebli najstarejšega občana Zagorske lare, Ivana Kukavica. Bil je dober pošten mož, ki je doživel 92 let. Blag mu spomin!

IZ BRUSNIC.

Dne 15. oktobra t. l. se je vršila veselica tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva. Kljub slabemu vremenu in kljub temu, da je bratsko društvo v sosesčini priredilo ravno isto nedeljo tudi gasilsko veselico, je tukajšnje gasilno društvo vendar imelo baje okrog 19.000 kron čistega dobička. Najlepše je pa bilo to, da ni bilo pri veselici tistega neumnega skakanja po dveh nogah (plesu) brez katerega se dandanes veselica skoraj ne more končati, posebno po Dolenjskem. Pa še nekaj se pripominja. K taki veselici pridejo celo otroci s svojimi starši; zato bi moral pripravljalni odbor skrbeti tudi za brezalkoholno pijačo, n. pr. sodevice, malinovec, pokalice ali kaj slastnega. Drugič naj se tudi na to misli, kar ne bo prav nič škodovalo, ampak gotovo koristilo društvu in ustreglo pa marsikomu. — Okrajna cesta iz Rateša v Brusnice je pa tako s blatom obložena, da ljudje kar po njivah hodijo, ker se boje, da ne bi ostali v blatu, kakor »Kraljevič Markoc« s svojim konjem.

OB MEJI HRVATSKE.

V noči, dne 6. oktobra se je utrgal oblak ter bil celo noč hud naliv. Dež je bil kakor iz škafa. Voda je napravila ogromno škodo. Najbolj prizadeto so vsi Stari kot, Podplanina, Trava in Srednja vas. S pobožnih njiv je voda odnesla ostale poljske pridelke s prstjo vred, do golega kamenja. Njive so bile tudi že presejane s ozimino. Danes ni na njih ne setve ne prsti. Po dolinah stoje jezera, pod njimi pa krompir, selje, repa, koleraba in drugo. Ljudje, do pasu v vodi, iščejo te pridelke. — Pa pogledjmo k Cabranki. Ob isviru, na levem bregu stoji mlina. Voda mu je odnesla ves jez, pokvarila mlinska kolesa, napravila škodo v notranjosti mlina. Ubogi mlinar nima za napravo novega jexa ne svojega lesa ne vprekne živine. Edino strmo vodno pot, ki vodi iz Starega keta v Podplanino, je voda tako raskopala, da je podobna vodnemu jarku. Z dobre vprekne živine ne moreš peljati po njej prazen voz. Na levem bregu Cabranke so njive. Ob bregu ne vidiš več visokih vrh, dalje sadnega nasada. Voda je odnesla vse, od-

trgala več metrov njiv s pridelki vred. Ubogi kmet! Vse leto se je trudil od rane jutra do pozne noči, da bi si pridelal selja in krampirja. Vse drugo slabo uspeva, ali sploh ne rodi. V Starem kotu je posejal kmet 3 mernike ozimne pšenice, pridelal je je dva. To zopet letos posejal, pa mu je je voda odnesla s prstjo vred. Slaba letina, suša, v letu dvakrat slana, zaslužka nikakega, hrvaške žume saprte, a darčni vijak pritiska. Uboga ljudstvo!

TRBOVLJE.

Že večkrat smo se pritoževali čez naše zanemarjene občinske ceste. Sedaj se je nekaj popravilo, a le tam, kjer pelja proti Rožu. Ker val plačujemo davke, naj bo tudi pri občinskih cestah enaka pravica! Kmetje smo tudi predlagali na občini, da se napravi občinska klavnica. G. gerent je to odbil najbolj na prigovarjanje mladega Roša, katerega oče je pač imel sree za kmete, a mladi nas pozna samo pri volitvah ali pa da k njemu piš pridemo, tedaj še napravi kmetjski bal, drugače pa nam nasprotuje; pa ker se vlada v Belgradu proti ljudstvu, se mora meida zato tudi v Trbovljah. In vendar bi bilo s tako klavnico vsem pomagano, gospodarji bi dobili nekaj več za živino, delavci in gospoda, ki tako javka čez draginjo, pa bi imela ceneje meso, pomagano pa bi bilo tudi mesarjem, ki vedno kričijo, da imajo zgubo, pri tem pa sidajo nove hiše in kupujejo posestva, zato bi rad bil njihove zgube še marsikdo deležen! Zato bi še bil čas za občinske volitve, ker dosti slabše tudi komunisti ne morejo vladati.

IZ BRUSNIC.

Tudi naše društvo kaže, da bo bolj oživel kot do sedaj. Dne 15. t. m. se je vršil prvi redni občni zbor tukajšnjega prosvetnega slov. kat. društva. Kljub slabemu vremenu so se skoraj vsi člani, razun nekaterih, ki so se valed važnih opravkov opravičili in izostali, udeležili občnega zbora v polnem številu. Poleg drugega dnevnega reda je tudi tukajšnji nadučitelj M. Kalan poročal o odnosno predaval o pomenu in namenu društva. Končno se je izvolil tudi nov odbor. — Da naše društvo živi, kaže to, ker je še sedaj med člani veliko zanimanje za nakup društvene zastave. Tako je prav in lepot! (Op. uređ. še bolj potrebno kot zastava, je društvena knjižnica, oder, teledavno orodje, harmonij itd.)

IZ SP. BRNIKA PRI CERKLJAH!

Par vrstic Vam dragi bralci Domoljuba iz Sp. Brnika o zvonovih. Tudi pri nas smo zboljšali zvonove, ki ga posluša marsikateri človek rad. Nabavili smo si dva nova zvonova v teži 2160 kg. Manjši nam je ostal od vojske. Tako se zdaj prav lepo v trisvoku glasijo d, fis, a. Kakor marsikje, tako tudi pri nas ni šlo brez nasprotstev in telav. Ker pa se je večina vaščanov dobro držala, se je delo izvršilo. Vsem tistim, ki so kaj pripomogli, najlepša hvala. Zvonovi pa niso samo za šolo napravljani, da bi se zvonilo v pijanosti ali kadar bi se komu ljubilo, ampak s pesniškim izrekom, ki pravi: »Zvonovi zvonite, k molitvi vabite, ker prazno je delo brez sreče s nebesi!«

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

4%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1921 je imela nad 100 milijonov kron hranilnih vlog in nad 1.100.000.— kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Lístek.

Pod krivo jelko.

Povest iz Melernikove dobe.
Spisal t Peter Bohinjec.

(Dalje.)

Naša dva znanca sta korakala počasi proti Tržiču, Sprajcar z nabasano puško, Ožbolt pa na palico se opirajoč.

Tržiški padar je vzel Ožbolta kroglo iz edja in ga obvezal, Sprajcar pa je najel voz, da je odpeljal domov ranjenega tovariša.

Težko so že pričakovali ženinov, in prišla sta. Svatba se je vršila, pa Ožbolt je ostal v postelji. Mislil je, da bo prebolel rano in se drugi dan napravil v cerkev. Pa ni šlo. Rana je zalekala in Ožbolt ni mogel stopiti na nogo.

Svatba Sprajcarjeva se je izvršila, Ožbolto pa so odložili za po Veliki noči.

Ko so se svahe vračali iz cerkve, zagledajo na vežnih vratih pri Boltarju nabito telečjo in svinjsko glavo...

Vranjek je kosal pod Taborom pri Petarku Boltarjevo tele in Sprajcarjevega prešička. Vsi njegovi lovriši so bili tam zbrani in so se gostili na račun Sprajcarjeve svahe.

Fundežkin Tomaž je godel in Travnova Jera je plesala, da se je kar kadilo. Tacmanov Tacan pa je sedel v kotu pod mizo in godel, lizaje svojo rano.

X.

Divna si, gora sv. Jošta! Daleč seže tvoj pogled po gorenjski strani: naj te popotnik opazuje s sorškega polja, naj prihaja iz kokske doline, naj te opazuje iz Udnege boršle, povsod se mu prikažela ljubka zvonika kakor dva rožička vrh tvoje gore. Izletniki te obiskujejo, romarji se ti približujejo, stari varih kranjske okolice Lelovičarje čaraš s svojo krasoto, romarje božaš z milostmi, pripuščaš pa tudi, da kazi hudobna roka tepe spomine tvojih obožalcev.

Noč se je naredila. Po gori se premikajo čudno opravljeni možaki. Znanca so jim pošta, a tudi sleze in celo vrzeli in preseke. Samozavestno, a vendar prilajeno stopicajo od Kucne gori širje bradali možakarji. Že so za lopo pri cerkvi in kar nič se ne premišljajo, kam naj krenejo.

Naravnost polrkajo na mežnarjeva vrata in se ne zmenijo za lajanje psa, ki se je zaganjal vanje. Mežnarjev hlapec je pomolil glavo izza hleva.

Eden izmed neznancev ga takoj opazi in povpraša, ali je kaj romarjev v cerkveni hiši. Hlapec je takoj pripravljen poizvedeti. Ali njegov obraz je bil tako neverjetno zategnjen, da bi neznanca pri belem dnevu

takoj spoznali njegovo neodkritosrčnost.

Neznani oboroženi goslije vslopijo v mežnarijo in položijo svoje samokrese pred se na mizo.

Mežnarica — vdova Urša Benedek — plašno ogleduje strašne obraze in vpraša, kaj žele?

Zena odide v klet in prinese vina na mizo. V tem se je tudi hlapec vrnil iz župnišča.

»Jih je precej, možakarji!«

Tako vest je prinesel hlapec neznanim in vendar znanim rokomašom. Sporočil je namreč ekspozitu Janezu Čemažarju, kakšni goslije se napovedujejo. Duhovnik nekoliko pomisli, odslovi hlapca in ukaže takoj prižgati luči po vseh oknih romarske hiše. Tako bodo roparji menili, da je romarjev dosti in si ne bodo upali vlomiti v cerkveno hišo. In tako je tudi bilo. Zvižga se je posrečilo. Plašarji so zrlj skozi okno na romarsko hišo, — vse je bilo razsvetljeno. Oslali so v mežnariji, jedli in pili in so posiljali dobre volje.

»Urša, le prinesi še eno mero. Nič hudega ti ne bomo naredili. Samo napasi in napojili nas moraš. Ta-le »kurja taca« je prinesel dve kuri v dar sv. Joštu. Tam-le doži na Kucnarjevem pogradu sta se mu tako dobrikali in ponujali, da se jih je moral usmiliti. Pa jih napravi za večerjo. Dober obliček je vselej dobrovoljen,« govori Bresa.

»Se zgodi,« odgovori Urša z debelim glasom in odhiti v kuhinjo.

»Veš, Taca, jaz že ne grem več v župnišče. Ko je bil pri sv. Joštu še gospod Franc, suh, majhen možiček, tisti, ki je pri oknu oporoko delal — sva šla nekoč k njemu s Polonjakom po denarje. Malo počakajta, pravi gospod, da grem iskal denarje v drugo sobo. Midva greva za njim, ker ga ni bilo takoj nazaj. A glej ga dedca! V rokah je držal črne bukve. Midva se začneva politi. Šlala sva kakor priklenjena in se ni sva mogla geniti. Pogledam skozi okno in kaj zagledam? Sam vrag je gledal skozi okno. Midva pa jo hitro pobereva, kar so naju noge nesle,« skonča Travnov Janez.

»In kakšen je bil vrag?« povpraša Bresa.

»Jezik je imel rdeč in dolg, kakor moja roka,« nadaljuje Travnov. »Rogovi so bili ovnovi, oči so bile in kosmat je bil kakor kozel, pa mulec, ker ni imel brade. Pač pa je imel vrat povil s sovijim repom.«

»Ali ta gospod, ki je zdaj, ta Selčan nima take moči kakor gospod Franc,« reče Tacman.

»E, kaj se boš bodel z vragom? Črn je eden kakor drugi,« ugovarja Polonjek.

»Najboljši plen je v cerkvi. Tam je vse dragoceno,« pravi spel Travnov.

»Ti že veš, Janez, ki si nekaj po cerkvah svetnike dolbel,« pristavi Tacman.

»Res je. Zato je najbolje, da vlomimo v cerkev in vzamemo monštranco.«

»Velja,« polrjuje Vranjek. »Ko se napijemo in najemo, odrinemo. Ti, Janez, pojdi na stražo. Izpij in odlazile«

Duhovnik Janez Čemažar je med tem hodil po sobi in kukah skozi okna. Nič več se mu ni zdelo nevarno in je začel počasi luči ugasovati. Suha, majhna njegova postava je gledala živo izpod čela, poiskala z očmi vse kote cerkvene hiše, a ni opazila

Travnovega Janeza, ki je plazil za hlevom in stopical okrog zvonika onkraj cerkve sv. Jošta. Pač pa je opazil oslale plašarje, ki so odšli precej veseli iz mežnarije. Brezskrbno je zaspala Benedekova vdova, hlapec je že smrčal v hlevu, a tudi gospod Janez je ugasnil zadnji luč ter odšel k počitku.

Bila je temna noč. Soparno je bilo ozračje in pričakovali je bilo nevihte. Ormelo je v daljavi in bliski so švigali po zraku. Huda ura se je približevala.

»Se Bog nam gre na roko,« zamrmra Tacman in udari po železni mreži, kolikorkrat se je zabliškalo. Ugoden je bil grom, ugoden je bil blisk za delo vlomilcev in preden so se oblaki razdelili, je že Vranjek poskočil po Tacmanovih ramah na okno prezbiterija. Drug za drugim poskačejo skozi okno v cerkev. Brez strahu porine Vranjek močno dleto za vratca tabernaklja, Polonjak pa dvigne duri v zakristijo in začne slikati po omari. Vse je bilo tiho, samo škripanje tečajev in premikanje predmetov se je čulo. Vlel odmev se je razlegal po cerkvi in brlela je večna luč, ki sije na glavo dobrih in hudobnih.

Tabernakljeva vratca so zajčala, zaškripala in se odprla. Vranjek seže hlasno po monštranci, odpre lunulo in sliše svetlo hostijo na oltar. Tudi Tacman seže po ciboriju in sliše sv. hostije po tabernaklju. Tam iz zakristije pa prinese Polonjek v roki dva keliha.

Spel zasloče belež na steni, zazveni zlato na svelih posodah, roparji poskačejo na plan in izginejo za Plečem v temnem gozdu.

Vse tiho. Tudi blisk je prenehal, le večna luč je brlela dalje in se ulinjala, kakor bi solze točila nad božjim ropom.

Iz oblakov pa je padal gost dež. Rokovnjači so kleli, ko jih je dež namokal, stolčki so svele posode sredi gozda in si plen razdelili. Vranjek si je pridržal celo lunulo.

»Odrinimo,« veli Vranjek in roparji odidejo urnih nog proti Strmolam, skalnati pečini v besniškem gozdu. Samo Vranjek krene proti Bistrici, koder ga je čakal Savsov Štefan iz Naklega.

Bistrica je bila plitva in sezuvši čevlje jo prebredela pri Krčevem mlinu.

Cedilova Franca iz Zej je bila dekle velikih, svelih oči, nad katerimi so visete dolge, črne obrvi. V te oči se je zaveoval Mrčanov Lovrenc iz Spodnjih Dupelj. Gregorjev Andrej ga je spremljal na nočnih poletih, ko je hodil odkrivati srce svelooki Franci. Marsikatero noč sta prehodila tisto poljsko pot čez Nasovče proti Zejam.

Tisti večer sta bila na ponočni straži gospodarja Orač in Lužar iz Spodnjih Dupelj. Tavalta sta po vasi, pa tudi izven vasi. Nista zgrešila ponočnih vasovalcev, ki sta korakala proti Zejam. Za Kuharjevim barom srečala dva znana obraza, Vranjeka in Savsovega Štefana.

»No, Lovrenc, ali greš spel slezo gladil do Frančinega okna?« se oglasi Štefan.

»Res je, Štefan! Ali ne vem, če jo bom gladil še dolgo časa? Hrvatov me zalezuje in zadnjič toliko da me ni oplazil po glavi s kolom.«

»Nič se ne boj, Lovrenc!« ga Štefan ojačuje. »Če bo sila, priskočiva midva na

Kdor uporablja

GAZELA-milo,

šledi perilo in novec!

pomoč. Ti pa že veš, Andrejec, kaj ti je storili.»

Dupljanska fanta odkorakala dalje in ne opazita ponočnih stražnikov, ki sta tičala za grmovjem. Nebo je bilo oblačno, meseca ni bilo, dež je že ponehal, trava je bila rosna...

(Dalje.)

IZJAVA! Ker le ne prenehajo razne govorice o tožbi posestnika Franca Mesec iz Rovta, izjavljam, da je bil izid zame ugoden in da mi je moral Mesec povrniti vse potrebne stroške, razen tega pa je bil še obsojen na globo par tisočakov. — JOŽEF POTOČNIK, ROVT. 4544

Naznanilo.

Ministrstvo trgovine in industrije je dovolilo z odlokom št. 6485 vasi VELIKI GABER, okraj LITJA, nadomestni

semenj za živino, kramo

itd. na dan 30. OKTOBRA 1922.

Kupci in prodajalci se vljudno vabijo.

Predstojništvo vasi Vel. Gaber, 19. 10. 1922.

ANTON GODNA, vaški predstojnik.

Dve priletni dekli za molžo

(ev. zakonski par) sprejme takoj okrbništvo graščine Fužine, p. D. M. v Polju. Plača po dogovoru.

Mladenka 26 letna, posestnica, želi znanja v svrhu takojšnje možitve s spretnim rokodelcem. Prednost imajo čevljarji iz Savinjske ali Saleške doline. — Le resne ponudbe na upravo tega lista pod številko 4434.

UČENCA za kovaško obrt sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Najstarejša tverka za izdelovanje vozov v Sloveniji. Izernej PIRNAT, kovač, Sred. Jarše, p. Domžale.

Večjo množino JEKLA

za vodne kovače, veliko ŠIN za vozove v različnih dimenzijah, 1000 kg žične pocinkane VRVI, dimenzija 10, 15—20 mm in razne OSI za vozove proda IVAN KOGOVŠEK, kovač, Trafa pri Ši. Vidu nad Ljubljano. 4517

STAR MLIN ali slično posestvo z vodno silo, pripravno za malo industrijo, kupim ali vzamem v najem. Ponudbe na upravo tega lista pod »UGODNO ŠT. 4463«.

Učenca zdravega, krepkega pošl. staršev, sprejme takoj A. Zabukovec, čevljar, Liplen 28, p. Orahovo pri Cerknici. — Hrana in stanovanje v hiši. 4435

JESEN! ZIMA!

NAJCENEJE kupite vsakovrstno MANUFAKTURNO BLAGO v trgovini

ANT. SAVNIK, ŠKOFJALOKA

Glavni trg. — Na zahtevo pošljem vzorce in cenike. 4454

Vajenca za čevljarsko obrt

starega 14—16 let. SPREJMEM TAKOJ. Hrana in stanovanje prosto. — Sprejem tudi POMOCNIKA, dobro izvežbanega, kateri bi vodil čevljarsko obrt v moji odsotnosti. — Naslov pove uprava »Domoljuba« pod številko 4545.

Pritlična hiša na prometnem kraju v Ljubli št. 50, NAPRODAJ oz. jo zamenjam za večjo kmetijo. Pripravna je za vsakega obrtnika. Naslov pove uprava »Domoljuba« pod številko 4502.

Hlode, trame in deske

v raznih dimenzijah, kupi

družba »SIELC«, Zagreb,

Gajeva 10, kamor se naj pošljejo obvezne ponudbe. 4423

50 vinarjev več

plačujem za

polhove kože

kot neka druga tverka. Kupujem tudi vse druge kože divjadi.

D. Zdravič, trg. usnja

Ljubljana, sv. Florijana ulica št. 9.

Vojaške zadeve

Otvoril sem oblastno konc. informacijsko pisarno — Ljubljana-Vrtača št. 8 Korsikov vrh, prva vrata desno. Dajem točna pojasnila v vseh vojaških zadevah. Uradne ure od 9.—11. ure dop. in 3.—4. ure pop. v nedeljah in praznikih od 9.—11. ure.

Josip Svetič, podpolkovnik v p.

Kranjska deželna banka

naznanja, da je vsled sklepa pokrajinske uprave, prešla z vsem aktivnim in pasivnim premoženjem v last regulativnih hranilnic ter se bo vodila pod naslovom:

Hipotekarna banka

jugoslovan. hranilnic v Ljubljani

z delniško glavnico K 10,000.000—.

Izvrševali se bodo vsi običajni bančni posli na najsolidnejši podlagi.

Zveza najmočnejših hranilnic je najboljšje jamstvo za obstoj in napredek banke.

Vabilo na

IZREDNI OBČNI ZBOR

«KMETIJSKE NABAVNE IN PRODAJNE ZADRUŽICE» v Šmartnem pri Litiji, r. z. z. o. z.,

ki se vrši dne 5. novembra 1922 ob 7. uri dopoldne v prostorih »Društvenega doma« s sledečim dnevnim redom:

1. Prememba pravil;
2. slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih ali zastopanih članov. 4527

Družinska Pratlka**ZA LETO 1923**

je IZŠLA in se dobiva v vseh trgovinah po Sloveniji.

Cena izvodu 3 Din.

Na debelo se naroča pri založništvu v Ljubljani. — Razprodajalec popust!

Učenca za mizarstvo obrt sprejme takoj Baudeš Stefan, mizarški mojster, št. Vid pri Stični, Dolenjsko. 4337

Vinorejci, sadite izboljšano šmarnico! Večje, sočnejše grozdje, boljše vino so prednosti! Natančnejša pojasnila (znamka!) daje TRSNICA »VRBANJAK«, ST. ILJ—VELENJE, Štajersko.

Zdravnik za nožranje in otroške bolezni
DR. ANTON BRECELJ

bivši primarij v Gorici

se je preselil na Emonsko cesto št. 20, kjer ordinira od pol 15. do 16. ure.

Franc KUPNIK, KOSTRIVNICA, pošta Podplat.

kupujem in prosim obvezne ponudbe za wagone: hrastove, javorjeve, jesenove, črešnjeve HLODE; DRVA, suhe bukove cepanice; koslanje taninski LES, brusni in jamski LES. PROdam: pristni domači jabolčnik, žlahtnih jabol. — Naravno mineralno kiseljico »Kraljev vrec«. 4492

Novovpeljana **K. PEČENKO**

- trgovina - LJUBLJANA :: Sv. Petra cesta št. 13 (vogal Kolodvorske ulice št. 2)

Usnje ter potrebščine.

Cene konkurenčne : Postrežba solidna

PAKRAČKE KAPLJICE!

Zdravilo proti želodčnim bolečinam.

To staroznano, iz rastlinskih sokov prirejeno sredstvo deluje proti pomanjkanju teka, pospešuje prebavo, uredi hitro zaprtje, odstrani zgago, želodčne krče in glavobol.

Najbolje deluje pri vseh vrstah želodčnega katara.

Pošiljamo najmanj 3 steklenice!

Cena 50 kron.

Edina zaloga pri »ZLATEM ORLU«

Mr. J. Svoboda, prej P. Jurišič
PAKRAČ — SLAVONIJA.**ŽELOD,** zdravo in suho blago, kupi **FRAN POGAČNIK,** Ljubljana, Dunajska cesta št. 36, trgovina z žitom, semeni, moko in dež. pridelki.**Ženske lase.** Vse nabiralce las obvestim, da kupujem na malo in veliko zmešane in rezane lase ter plačam vedno po najvišji dnevni ceni. Izdelujem gledališke vlasulje moderne podlage. Lepe lasne kite od 130 K naprej. Če želite, pošljite mali vzorec las in ceno. Angleške in Solinger-BRITVE l.v. Barvilo za lase. Mila, dišave, lasne mrežice. Bouleau-voda proti izpadanju las. Točna postrežba. — I. dolenjska lasna industrija, I SVETEC, Novo mesto. 4397**Lepa kmetija** s 4 gospodarskimi poslopi, obokani svinjaki in kleti, ca 15 orolov prvovrstnih njiv, travnikov in gozda, vse pri hti naprodaj. Cena 1,200.000.—. Vprašanja pod »Parcelacija 4415« na upravo tega lista.**miši-podgane** stenice-šurki in vsa glazen mora poginiti ako porabljate moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljsk. in hišnim mišim 28 K, za podgane 28 K, za šurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živalih 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Žavod za eksp: M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.**Naprodaj je****mlin in žaga - - -**

na veliki vodi KRKA; ne ovira nobena suša in ne povodenj. Vodna moč sposobna za vsako večjo tovarno. — Naslov pove uprava »DOMOLJUBA« pod št. 3418.

BRATA SEVER
POHIŠTVO IN TAPETNIŠKA
DELAVNICALjubljana (Kolizej), Gosposvetska c. 13
priporočata spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, klubske garniture, modroce, kuhinjske oprave, železne postelje, velike in otroške, vsake vrste, po nizki dnevni ceni. 3692**Vreče in rute**

za stiskanje voska, GURTE in SITA za MLINE, STRUNE iz črev priporočam lastnega izdelka. — VZAMEM V DELO vsako množino PREDIVA ter izdelam po nizki ceni vsakovrstno VRVARSKO BLAGO.

Anton šinkovec st., Kranj 12.**Sadjerejci, vinogradniki, poljedelci, vrtnarji!**

Zahtevajte brezplačni seznam in popis najzanesljivejših sredstev

za pokončavanje mrčesa itd.

na sadnem drevju, škodljivcev po poljih in vrtovih, nadalje peronosporo in snedljivosti pri žitu.

Ljubljanska komercialna družba
LJUBLJANA 2, Bleiweisova cesta št. 18.**SLAVONSKI SOK.**

Zelo prijetno učinkujoče sredstvo proti hudemu in nadušljivemu kašlju, prsnemu in pljučnemu kataru, gostim slinam, zbadanjem, hripavosti itd. — To zdravilo je prirejeno iz najbolj učinkujočih rastlinskih sokov, ima prijeten slaček okus ter ga lahko uživajo občutljive in razvajene osebe kakor tudi otroci.

Pošiljamo najmanj 3 steklenice!
CENA STEKLENICI 50 KRON.

Edina zaloga v lekarni pri »ZLATEM ORLU«

Mr. J. Svoboda v Pakracu
SLAVONIJA.**ANTON KUNSTEK**LJUBLJANA :: Kopitarjeva ulica 4,
priporoča svojo veliko zalogo**usnja in čevljar-**
skih potrebščin
na drobno in debelo.**IVAN JAX IN SIN**

GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA

šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Dosle je ravnokar večje število strojev za vsako obrt. Vezanje poučuje brezplačno. Pisalni stroji ADLER. Ceniki zastav in franko. Kolesa iz prvih tovar: Dürkopp, Styria, Waffenzrad.

Gie. Cie. Transatlantique Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Prvovrstna
umetna gnojila

dobavlja najceneje veletrgovisa

Vinko Vabič, Žalec
Slovenija.**Jamstvo za vsebino.****Vse vrste v zalogi:**

18%, Thomasovo žlindro, 40—42%, kalijevo sol, 18—20%, kostni superfosfat, 15%, rudninski superfosfat, 15—17%, apneni dušik.

PERILO

pletanine, svila, vse potrebščine za šivilje in krojače
najceneje pri

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg 19.

Tvrdba F. Fajdiga sin

priporoča vsakovrstne repe omare (kostne) z ladelec in tudi visoke iz trdega in mehkega lesa, postelje, omare, stole, modroce; sploh vse pohištvene dele dobis odino le

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 47.

FEBRI-FUGO.

To nenadkriljivo sredstvo proti mrzlici in anariji deluje gotovo tudi tam, kjer se mrzlica po večletnem zdravljenju z raznimi drugimi sredstvi ni mogla ozdraviti.

UPORABA: Vzame se na dan, ko bolnik nima mrzlice, in sicer: Ena tretjina eno uro pred zajtrkom; druga tretjina eno uro pred obedom; tretja tretjina eno uro pred večerjo.

➔ Pošiljamo najmanj 3 steklenice! ➔

CENA 68 K. Dobiva se edino pri »Zlatem orlu«

Mr. J. SVOBODA, prej **JURISIC**,
Pakrac — Slavonija.

BERITE NAJPR

predno kupite uro, ilustrirani katalog tvrdke **H. SUTNER** (ime: Henri Maire) v Ljubljani št. 1. — Ta Vas obvaruje škode in jeze, katero povzročajo slabe, bazarske ure, in Vam kaže, kako se zamore dobro in z razven ceno kupiti. Ta katalog Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke »IKO« iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapetne ure, svetilne in stenske ure, ve izice, prstane, zapetnice, uhane, namizno orodje, krstna in bir-manska darila in vso drugo slatnino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škare, nože, britve, lasesirišne in brivske stroje, steklozebe, doze za tobak, svalnice in smodke, pažigace in denarilce kupite dobro in ceno pri tvrdki: **H. SUTNER** (ime: Henri Maire) v Ljubljani št. 1.

LEPO, ČRNO, NOVO ➔ **BRINJE**
oddaja najceneje **Ivan JELACIN**, Ljubljana

Posodo za mošt, vino itd.

dobite, dokler traja zaloga, pri tvrdki **L. Augustin**, Sp. Šiška, Jernejeva ul. št. 231, od 3. do 5. pop.

Znižane cene!

Znižane cene!

Tvrdba F. in I. Goričar, »pri Ivanki«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

je znižala cene za 30-40 odstotkov

V zalogi ima vseh vrst blaga za moške in ženske obleke, zimsko triko hlače in srajce, otroške žabce, pletke, velike ogrinjalke, razno kotenino najboljših vrst. — Dobijo se tudi izgotovljeni ženski plašči (manteljni), zgornja krila, bluže, otroške obleke, vse najnovejših krojev, predpasniki, ter razno moško in žensko perilo, kravate, nogavice itd.

Znižane cene!

Znižane cene!

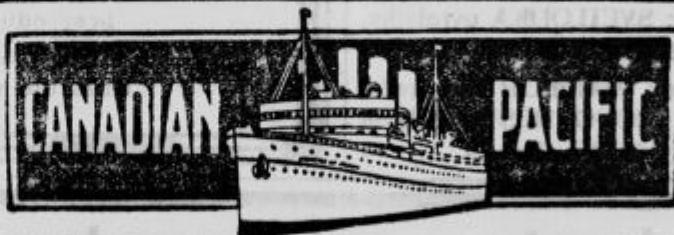
Cenjeno občinstvo se opozarja, da se nahaja splošno znana
manufakturna trgovina

LOGAR & KALAN V KRANJU

samo na Glavnem trgu štev. 117 in ne več nasproti apoteke in trgovine gosp. Dolenc.

Priporoča se za nadaljni obisk in nakup ravno došlega ce-njšega barhenta, volnenega blaga za ženske in moške obleke itd.

Največje
transportno
podjetje
sveta

Samo 4 dni
na
odprtem
morju

EVROPA-CANADA-AMERIKA

Najhitrejša in najboljša zveza preko **HAMBURGA**, **ANTWERPNA** in **CHER-BOURGA** z glasovitimi »EMPRESS« parobrodi na dvojne vijake. — **Odhod vsak teden.** — Dalnja vprašanja glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisa, useljevanja v Canado in Zjed. države daje **agentura**
CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Jurišičeva ul. 30.

Ustanovljeno 1. 1900.

Mnogo denarja si prihranite, ako kupujete manufakturno blago samo pri

Prenovljeno 1. 1918.

GOSPODARSKI ZVEZI - manufakturni oddelek - LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 29.

Na dvorišču.

Priporočamo veliko izbiro češkega in angleškega blaga za moške in ženske obleke, n. pr. sukno, ševlot, kamgarn, volneno, hlačevino in polvolneno blago, lisier, etamin, batist v najmodernejših barvah, krasne vzorce za narodne noše, kambrik in delen, tkanino belo, rujav, enostavne in dvojne širokosti za rjuhe, blago za namizne prte in blazine, svilo, svilene robce, šale, volnene in polvolnene robce v najnovejših vzorcih, nadalje veliko zalogo čevljev za moške, ženske in otroke, raznovrstno usnje na drobno in debelo.

Blago dobro, postržba točna in solidna. — Zahtevajte cenik in vzorce. — Cene nizke in stalne.

Svoji k svojim!

Podpirajte zadružništvo!

Svoji k svojim!

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Žepne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatarne in
srebrnice **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1
Zahtevajte ponudbe!

MASTIN primešaj v krmo, angleški krmilni prašek za živino, po pošti 5 zamotkov po 1¹/₂ kg za 23 Din. Glasom ukaza dež. vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekar-narji, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne zadruga. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek za jutrek za odrasle, daje bolnikom kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na tisoče zahvalnih pisem. Po pošti 5 zamotkov po 1¹/₂ kg 40 Din.

GARJE kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftol-mazilo, ki je brez duha in ne maže perila. — 1 lonček za eno osebo po pošti 5 Din. pri

TRNKOCI, Iekarna, Ljubljana, Slovenija SHS.

Tovarna

JOS. REICH

LJUBLJANA :: Poljanski nasip štev. 4.
Podružnica: Selenburgova ulica štev. 4.
BARVA vsakovrstno blago. :: KEMIČNO
ČISTI obleke. :: SVETLOLIKA ovratnike,
:: zapesnice in srajce. ::
Podružnice: MARIBOR (Gospodarska
ulica štev. 38), NOVO MESTO (Glavni
— trg), KOČEVJE štev. 39. —

Suhe gobe,
deteljno in korenjevo seme, proso, fi-
žol in druge deželne pridelke kupuje
po najvišji ceni
Sever & Komp., Ljubljana,
Wolfova ulica 12.

NA VELIKO IN MALO!

Pri-
poročamo **najboljše šivalne stroje**
za ročinsko in obrtno rabo, potrebštin za šivilje,
krojače in čevljarje. — Edino pri: JOSIP
PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip štev. 7.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA

Popolnoma varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.
sedaj poleg **monske cerkve,**

l. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“
Hranilne vloge se obrestujejo po

5 1/2 %

brez odbitka rentnega in invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 %.**

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 %.**

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 21.

Ljubljana, Dunajska cesta 38|1.

Telefon št. 21.

(začasno v prostorih Zadružne zveze)

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost s **Sveopće**
Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z **Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.**

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.

SLOVENSKA BANKA

Centrala v Ljubljani v lastni palači, Stritarjeva ulica štev. 9 (naspr. frančiškanske cerkve)

Podružnice: Novi Sad, Dolnja Lendava, Ljutomer. Ekspozitura: Vrhnika.

Plačuje najvišje obresti na vložne knjižice in na vloge na tekočih računih.

Delniška glavica: K 30,000.000

Rezervni zaklad: K 5,000.000

Se priporoča za izvršitev vseh bančnih
poslov pod najkulantnejšimi pogoji.